

Waraka wa Paulo kwa Wagalatia

Imesimuliwa upya,
imefafanuliwa,
kwa ajili ya leo.

GOOD NEWS

Waraka wa Paulo kwa Wagalatia

Imesimuliwa upya, imefafanuliwa, kwa ajili ya leo.

Hans-Jörg Ronsdorf

Ikiwa Mwana atawaweka huru, ndipo mtakapokuwa huru kweli kweli.

Yohana 8:36

Maelezo ya Kitabu

Waraka kwa Wagalatia umesimuliwa upya kwa maneno yangu mwenyewe, yaani umeelezwa kwa njia ya kufafanua. Urefu wa maandishi haya ni karibu mara tatu ya urefu wa maandiko ya asili ya Biblia katika tafsiri ya kawaida ya Biblia.

Toleo la kwanza la Kijerumani, Aprili 2020

© Hans-Jörg Ronsdorf – haki zote zimehifadhiwa.

Albis 6 ½

87477 Sulzberg

hj-ronsdorf@t-online.de

www.hans-joerg-ronsdorf.de

ISBN ya toleo la Kijerumani: 978-3-9820715-3-4

Muundo wa jalada: Tobias Stricker

Kabla ya Yote

Mnashika mikononi mwenu *tafsiri ya kufafanua* ya waraka wa Paulo kwa Wagalatia. Kama mwandishi, najiweka katika nafasi ya aliyeuandika, na najaribu kuyaweka mawazo yake kwenye karatasi kwa kuyafafanua, na hivyo kwa urefu zaidi. Maandishi yangu ni karibu mara tatu ya urefu wa maandiko ya asili. Kwa maneno mengine: Kama ningemweleza mtu waraka huu, au kila mstari, kwa ufupi na kwa uwazi, ingekuwa hasa kile mtakachosoma hapa.

Natumaini kwamba kwa njia hii mtaelewa ujumbe wa waraka vizuri zaidi na kuuunganisha na maisha yenu wenyewe. Kwa maana hilo ndilo lengo. Maandishi yangu si Neno la Mungu, tofauti kabisa na waraka wa asili wa Paulo. Huo mnaweza kuusoma wenyewe katika Biblia, au sambamba na maandishi yangu.

Kwa hiyo hapa nina ombi kwenu – kabla hamjasoma utangulizi: ***Chukueni Biblia mkononi na kwanza someni waraka huu wote humo.*** Inasaidia kusoma kwa sauti. Hata kama hamwelewi jambo fulani, endeleeni kusoma. Hivyo mtapata picha ya kwanza au mtakumbuka tena. Mtaona: Wagalatia – huenda ndio waraka wa kwanza na wa zamani zaidi wa Paulo – ni waraka mzuri sana. Unagusa nyuzi za ndani kabisa za Injili na kuzifunua. ***Ni waraka unaozungumza si na Wakristo tu, bali pia na Wayahudi na Waislamu. Unasaidia katika mazungumzo kati ya dini kuonyesha Injili ni nini, na jinsi inavyotofautiana na dini nyingine zote.***

Nini Kilikuwa Kimetokea?

Nyaraka nyingi za Agano Jipya zina sababu iliyozifanya ziandikwe. Ndivyo ilivyo hapa pia.

Jiwekeni kwa muda katika nafasi ya mtume na mmisionari Paulo. Yeye pamoja na mfanyakazi mwenzake amesafiri kwa njia ngumu kupitia milima ya Tauro, na anatembea kwa miguu katika milima ya Anatolia (Uturuki). Akiwa amechoka kabisa, anakutana huko na watu wa eneo la Galatia, na kuwahubiri Kristo, aliyekufa msalabani kwa ajili yao. Watu hawa – tofauti na Paulo – si Wayahudi. Huenda watu hawa wanawajua Wayahudi pamoja na mila na desturi zao. Wao wenyewe wanaabudu sanamu mbalimbali na hawamjui Mungu mmoja wa kweli. Ujumbe wa Injili unagusa mioyo ya watu hawa, nao wanamrudia Mungu, wanatubu na kufikia imani hai katika Yesu Kristo. Imani hii ni hai; inaonekana katika maisha mapya katika ushirika wa wanafunzi wote.

Baada ya muda fulani yafuatayo yalitokea: Paulo alikuwa ameshaondoka zamani na kuendelea na safari. Sasa waalimu Wakristo wenye asili ya Kiyahudi (*Wayahudishaji* – yaani waalimu waliotaka kuwafanya watu wa mataifa kuwa Wayahudi) walikuja kwa Wakristo hawa na kudai: Kama kweli mnataka kuwa sehemu ya watu wa Mungu, kama mnataka kuwa watoto wa Ibrahimu na warithi wa ahadi yake, basi mnahitaji tu kutahiriwa (yaani kwa kweli kuwa Wayahudi). *Tobara* ilikuwa ishara ya agano, ambayo tangu Ibrahimu ni ya lazima kwa kila Mwisraeli, ili kuwa sehemu ya agano hili pamoja na baraka zake na wajibu wake.

Waalimu Hawa Wakristo wa Kiyahudi (Wayahudishaji) Walifundisha Nini?

Wayahudi hawa Wakristo hawakumkataa Kristo. Bali walimkataa Paulo na *Injili yake*. Wala hawakufundisha kwamba mtu anahesabiwa haki mbele za Mungu kwa matendo mema ya sheria. Walifundisha kwamba *ni kwa tobara tu mtu anakuwa kweli sehemu ya watu wa Mungu*.

Pia uhusiano wa kijamii kati yao (yaani kati ya Wayahudi na Wakristo kutoka mataifa) ungekuwa rahisi zaidi. Wayahudi hawakula mezani pamoja na watu wa mataifa, yaani na wasiotahiriwa. Ingawa hiyo haikuwa amri ya Musa, bali amri ya kibinadamu iliyoongezwa na Wayahudishaji hao.

Wayahudishaji hawa hawakuweza, wala hawakutaka, kuelewa kwamba kwa kuja kwa Kristo, kipindi cha sheria ya Musa kilikuwa kimefika mwisho. Walidhani kwamba Mungu anafanya kazi kupitia taifa la Kiyahudi peke yake ili kueneza ahadi za Ibrahimu. Hoja ya Paulo dhidi ya hilo ni hii: *Katika mpango wa wokovu wa Mungu, sheria sasa imetimiza kusudi lake*, na kwa hiyo ni kosa kuishika. Na kudai kwamba mataifa waikubali. Ni kosa kuamini kwamba bado Mungu anafanya kazi kwa njia ya kitaifa, yaani kupitia Israeli. Sasa watu wa Mungu ni watu wa mataifa yote.

Kwa sababu zisizopungua tatu, Paulo anawahukumu Wayahudishaji hawa na mafundisho yao: (1) Hawakuelewa *utosbelevu kamili na upeo wa ulimwengu wote wa kazi ya ukombozi ya Kristo*. (2) Hawakuelewa kwamba Kristo na Roho walikuwa juu sana kuliko sheria ya Musa na tabia yake ya kitaifa. (3) Na hawakutambua kwamba Mungu anawapa waaminio wote (Wayahudi na mataifa) Roho Mtakatifu. Matokeo yake ni kwamba Wakristo hawahitaji kuongozwa na sheria. Badala yake wana Roho, anayewaongoza kwa namna inayopatana na sheria ya maadili (kwa mfano Amri Kumi, bila amri ya Sabato). Na anaitimiza pia – lakini haichukui kuwa lengo lake. *Uongozi wa Robo haurudishi nyuma kwenye sheria ya Musa, bali unaongoza kwenye maisha ambamo sheria ya Kristo na Robo wa Mungu vinakuwa kanuni ya maisha ya Uumbaji Mpya*.

Sala moja ya asubuhi ya Kiyahudi inaonyesha jinsi (baadhi ya) Wayahudi walivyojiona:

Uhimidiwe wewe, Wa Milele, Mungu wetu, Mfalme wa ulimwengu, ambaye *bukuniumba* mtu wa mataifa. Uhimidiwe wewe, Wa Milele, Mungu wetu, Mfalme wa ulimwengu, ambaye *bukuniumba* mtumwa. Uhimidiwe wewe, Wa Milele, Mungu wetu, Mfalme wa ulimwengu, ambaye *bukuniumba* mwanamke.

Hiki ni kiburi cha kitaifa; hii ni hadhi ya kijamii na ubaguzi wa jinsia. Paulo anapambana na hayo kwa nguvu zote, kama mtu anavyoweza kujifunza katika waraka huu.

Nini Kinamtikisa Paulo Kiasi Hiki?

Hakuna waraka mwingine ambamo Paulo ni mkali kiasi hiki katika kuwakanusha na kuwahukumu waalimu hawa wa sheria, Wayahudishaji. *Wagalatia hawakugundua kwamba kweli na upekee wa Injili vilikuwa vinatupwa babarini.* Walitaka kumbakiza Kristo, lakini walishawishiwa kufikiri kwamba wanamhitaji pia Musa na tohara. Hapo ndipo wangukuwa kweli wana wa Ibrahimu na sehemu ya watu wa Mungu waliochaguliwa.

Kwa Wagalatia kuchagua *Yesu pamoja na Musa*, Wayahudishaji wanaiharibu kabisa sababu ya sisi kumhitaji Kristo hata kidogo. Paulo anaweka wazi: “Kama haki ingeweza kupatikana kwa sheria, basi Kristo alikufa bure” (2:21), na: “Mkitahiriwa, Kristo hatawafaidia kitu chochote” (5:2). Kuhusu kuikana nguvu ya Mungu katika Roho, Paulo anasema: “Mkiongozwa na Roho, hamko chini ya sheria” (5:18). Hii inamaanisha kwamba wale wanaomchagua Roho hawahitaji sheria yake; wale wanaomchagua Yesu hawamchagua Musa. Mtu hawezi kuwa na vyote viwili. Ujumbe wa Paulo hauna mapatano: *Kristo pekee yake.*

Paulo Anahukumu Aina Gani ya Sheria?

Tunapozungumzia sheria ya Musa, yaani Torati, ni muhimu kushikilia kwamba ni takatifu na njema. Si Amri Kumi tu zilizomo – kwa jumla inajumuisha vitabu vyote vitano vya Musa. Ukilinganisha na mataifa jirani ya Israeli, sheria hii ni ya pekee na bora kabisa kimaadili. Hadi leo. Hata katika katiba yetu ya Ujerumani mvuto wake mwema unaonekana. Kamwe Paulo asingehukumu sheria wala kila juhudi ya kuitenda. Sheria ni kipawa cha ajabu cha Mungu kwa watu wake Israeli. Paulo aliishika. Mtu akiwa ameivunja bila kujua, mfumo wa dhabihu wa sheria ya Musa ungeweza kuleta msamaha.

Mafarisayo walikuwa wameiongeza sheria amri za kibinadamu, na wakajaribu kupanga kidini maeneo mengi ya maisha kadiri iwezekanavyo – hadi kunawa mikono. Wajibu huu walijitwika wenyewe na kuwatwika watu. Walikuwa kundi la Kiyahudi wakati wa Yesu, lililoichukua sheria kwa uzito mkubwa – na lilitamani hivyo kwa Wayahudi wote. Aina fulani ya vuguvugu la utauwa. Paulo mwenyewe alikuwa mmoja wao zamani. Mtu mwenye bidii nyingi, mpaka Kristo alipoingia katika maisha yake. Walikuwa na matatizo na Yesu, kwa sababu aliwaona walivyo ndani. *Amri za kibinadamu* alizikemea hadharani. Na pia kupuuzwa kwa amri kuu, *kumpenda Mungu na kumpenda jirani*. Amri hizi muhimu kuliko zote ziliachwa njiani. Katika Mathayo 23 mtu anaweza kusoma Yesu alifikiri nini kuhusu Mafarisayo na ushika-sheria wao.

Ushika-sheria (legalism) katika Wagalatia ni kushikilia sheria ya Musa ili kumpendeza Mungu. Lakini hapa haimaanishi tu kung'ang'ania kanuni. Kosa la ushika-sheria huu ni *kwamba unamsukuma Kristo na Robo pembeni*. Ni kosa kwa sababu (1) hauelewi kwamba ndani ya Kristo na kwa Roho sheria ya Musa imetimizwa, na hivyo imekuwa historia kabisa. Zaidi ya hayo ni kosa kwamba (2) Wayahudishaji hawa *wanayalazimisha mataifa kuwa Wayahudi* (kwa njia ya tohara). Kwa hiyo Paulo anashambulia mtazamo wa sheria usio wa kibiblia, pamoja na sura zake za kitaifa, unaoshikiliwa na Wayahudishaji hawa.

Matendo ya Sheria ni Nini?

Ni tabia au hatua za Wayahudishaji ambazo, kwa upande mmoja, zinapatana na sheria ya Musa. Lakini ilikuwa kosa kudai kwamba kazi ya ukombozi ya Kristo na uongozi wa Roho havitoshi kwa maisha ya kila siku.

“Matendo ya sheria” ni matendo yanayoamriwa na sheria ambayo sasa imewekwa kando na Kristo na Roho. Zaidi ya hayo, “matendo ya sheria” ni desturi za Kiyahudi zinazosimamisha mipaka kati ya Wayahudi na wasio Wayahudi. Sheria ya Mungu haikazii mipaka ya kijamii inayotenganisha. Badala yake mtu angeweza kuona ndani yake mapenzi ya Mungu yaliyofunuliwa kwa watu wote.

Ushika-Sheria Leo

Tatizo la Waselti (Wagalatia) haliwezi kuhamishwa *moja kwa moja* hadi wakati wetu na utamaduni wetu miaka 2,000 baadaye. Lakini kuna mafundisho kwa ajili yetu leo. Swali ni hili: Tunawezaje kuishi kwa utukufu wa Mungu? Je, sheria ya Musa au Amri Kumi haziwezi kutusaidia katika hilo?

Jibu la Wagalatia ni hili: *Kristo ndani yetu* na *Robo wa Mungu ndani yetu* wanazaa “*tunda la Robo*”. Katika maisha yetu ya kila siku. Hilo linapatana na *sheria ya Kristo*.

Kwa Wakristo wengi kuna utaratibu wa ndani, wa mawazo na wa hisia, unaowapeleka kutoka katika neema iliyo huru na iliyotolewa bure hadi katika hali ya kutaka kufanya vizuri ili kustahili: Wanataka kumcha Mungu zaidi na kumkaribia Mungu. Wanahisi kwamba shughuli zinawajenga na kuwafaa. Lakini hawatambui udanganyifu kwamba ni juhudi zao wenyewe na kutimiza wajibu ndiko kunakowapa hisia ya utakatifu au ya hali ya kiroho inayoonekana tu. Lakini sisi tuna kila kitu na tu kila kitu ndani ya Kristo – naye yuko ndani yetu. Hapo mtu hawezi kuongeza chochote.

Tunautambuaje ushika-sheria? Tunatafuta desturi, mitazamo, madai, maagizo na maoni ya kitheolojia *yanayopuuza Injili katika mafundisho yake makuu kuhusu utoshelevu kamili wa Kristo na wa kazi yake ya ukombozi, na kuhusu nafasi ya katikati ya Robo Mtakatifu katika maisha yetu ya kila siku tukiishi pamoja.*

Hii haimaanishi kwamba katika makanisa yetu au jumuiya zetu tunatafuta tu kanuni zisizopendeza au maagizo ya lazima yasiyotupendeza. Kwa kweli kanuni zinaweza kuwa nzuri kwa ukuaji wa kiroho. Ushika-sheria, ukieleweka na kutekelezwa kwa maana ya kanuni nzuri na mazoea mazuri, si jambo baya ndani yake wenyewe. Kwa hiyo neno hili linapaswa kutumiwa kwa uangalifu. Kwa maana Mkristo akisoma Biblia mara kwa mara, akiomba mara kwa mara, akihudhuria ibada mara kwa mara, huo si ushika-sheria wa Mafarisayo wala wa Wayahudishaji huko Galatia. Nidhamu katika Ufalme wa Mungu ina faida na mara nyingi ni ya lazima. Lakini mambo mengine ni kama kutembea juu ya ukingo mwembamba. Nikifanya mambo haya kwa sababu najiona kuwa muhimu kati ya Wakristo, na nadhani napendwa zaidi au napendelewa na Mungu, basi nimeanguka katika mtego wa udini. Mambo mengi mazuri

yanaweza kugeuka kuwa ushika-sheria. Kama umbo la nje lisilotoka moyoni. Lisilotoka katika upendo kwa Mungu. Mazoea mazuri ya kiroho ni sehemu imara ya maisha ya Kikristo, wala si ushika-sheria. Lakini yanaweza kugeuka kuwa ushika-sheria.

Waraka Huu una Somo Gani kwa Leo?

Kumfuata kwetu Bwana Yesu Kristo katika nyayo zake kunatendeka katika *imani*. Katika kumtumaini Baba. Kama watoto wanaoshikilia mkono wa Yesu.

Licha ya kujitoa kwetu, tunatambua *kutoweza* kwetu kutenda mema kwa nguvu zetu wenyewe. Hata, na hasa, kama Wakristo. Kwa hiyo hatujiweki chini ya shinikizo la kidini la kufanya vizuri. Hatujifanyi kuwa kitu tusicho. Unafiki ni ndugu wa ushika-sheria. Tunakuwa wakweli kwa nafsi zetu, kwa wengine na mbele za Mungu, anayejua mioyo yetu. Anajua kwamba tunampenda. Kama Petro zamani, alipokuwa ameshindwa kabisa katika saa ngumu kuliko zote ya Yesu. Lakini Petro alimpenda Yesu, hata kama kulikuwa na makosa na kushindwa. Kwa hiyo: Hatuuachi *msongo wa kutaka kujitakasa* uingie katika maisha yetu. Huo ndio udongo unaostawisha kiburi au kukata tamaa na hofu ya kushindwa. Tunaishi katika uhuru na katika neema. *Tumekubaliwa milele pamoja na makosa yote, pamoja na udhaiifu wote, na naam, pamoja na dhambi zote tunazotenda. Kwa maana sisi ni mali ya Kristo, aliyekufa kwa ajili ya dhambi zetu.*

Kila kitu ambacho Mungu anatupa si jibu lake kwa uaminifu wetu, juhudi zetu au msimamo wetu thabiti. Kila kitu tunakipokea, tunakionja, tunakifurahia na kukifikia – kila mtoto wa Mungu – kwa sababu ya imani. Kwa sababu ya tumaini la kitoto, naam, tumaini la kipofu, kwa Mungu wetu. Imani inaogusa moyo wa Mungu. Hiyo ndiyo inayohesabika kwake. Hivyo tunampa utukufu. Imani inayosema: Tunamhitaji Yesu na Roho, si kitu kingine.

Kuishi tukiwa tumekubaliwa na Mungu bila masharti kama binti na wana kunamaanisha uhuru. Katika uhuru tunakua na kufikia utu uzima. Tunda jema linaonekana. *Kristo anaumbika ndani yetu.*

Mifano ya Ushika-Sheria wa Kidini na wa Kikristo

Daima inavutia kutaja mifano ya wakati wetu. Kwa maana kuna sura nyingi tofauti za ushika-sheria. Kwa kipimo kikubwa, au kwa mabaki tu. Katika maisha ya mtu binafsi na katika maisha ya pamoja.

Ushika-sheria unaoonekana zaidi na ulioenea zaidi nimeukuta mahali ambapo watu wanajaribu kujipatia wokovu kwa matendo mema. Lakini wokovu hatuupokei kwa kustahili, wala kwa upatanishi wa wanadamu au kwa sakramenti. Tunaupokea kupitia Kristo peke yake.

Katika Waraka kwa Wagalatia pia inahusu kuchagua ushika-sheria ili kuishi kwa namna inayomheshimu Mungu. Na kwa namna inayofaa mtu anapotaka kuwa sehemu ya watu wa Mungu. Aina hii ya ushika-sheria Paulo anaikataa sawasawa na ile ya kwanza. Mifano ninayoitaja inaweza kueleweka vibaya, mtu akitaka.

Mfano: Mtu anapopata nafasi kidogo tu, au hapati kabisa, ya kusoma Biblia na kuwa na nyakati za maombi. Wakati wa utulivu mbele za Mungu unapokosekana mara nyingi. Bila kukusudia au kwa uzembe. Hapo hisia za hatia zinaweza kujitokeza. Mtu anajiona mwenye hatia au asiystahili. Anajiona ameshindwa. Lakini hilo linaonyesha kwamba hatujaelewa kwamba ndani ya Kristo tumekubaliwa bila masharti kama wana na binti. Uhusiano huu na Baba umesimama imara. Daima! Tunapendwa wakati wote na tumekubaliwa kwa asilimia 100. Bila shaka kusoma Biblia na kuomba ni muhimu. Lakini Wakristo wengi wa karne za kwanza hawakuwa na Biblia, na hata hivyo walikuwa mashahidi hodari wa Yesu, ambao imani yao ilifanya kazi kwa upendo katika nguvu za Roho Mtakatifu.

Mfano: Kuna uzoefu usio wa kawaida katika Roho Mtakatifu kama uamsho, uponyaji, miujiza, kunyakuliwa rohoni, kunena kwa lugha na uzoefu wa pekee wa maombi. Anayepata mambo kama hayo, kisha kwa muda fulani hapati kitu kama hicho, asihitimishe kwamba sasa anapendwa kidogo kuliko zamani. Uzoefu huu kamwe hauthibitishi kwamba mtu anapendwa zaidi au kidogo. Usipokuwepo, hakuna kinachobadilika katika uhusiano wetu na Mungu. Ingawa mtu anaweza kutafuta sababu, lakini asikate tamaa kamwe kwa ajili ya hilo.

Tunaishi kwa imani, si kwa kuona wala kwa uzoefu.

Hakuna mtu anayeruhusiwa kumwamuru Mkristo apate uzoefu fulani au ufahamu fulani (kwa mfano ubatizo wa Roho, kunena kwa lugha), ili awe Mkristo “kamili” au “halisi”. Hakuna mtu anayeruhusiwa kuamuru jinsi Meza ya Bwana inavyopaswa kueleweka na kufanywa, ili mtu awe Mkristo “mwaminifu”. Vivyo hivyo hakuna mtu anayeruhusiwa kuweka masharti ya nywele na mavazi, taratibu za ibada au mpangilio wa viti. Hakuna mtu anayeruhusiwa kumshinikiza Mkristo jinsi anavyopaswa kuenenda kuhusu siasa, ili awe ametengwa na ulimwengu. Ndani ya mipaka ya maagizo ya Biblia kuna uhuru mkubwa. Kila ubanaji au woga kuhusu kile kinachoruhusiwa na kisichoruhusiwa unaonyesha imani dhaifu ya kishika-sheria, wala haupatani na ukomavu kamili wa wana na binti wa Mungu.

Mambo kama hayo yanapokuwa sababu ya kunyimana ushirika, hata katika kumega mkate, huo ndio ushika-sheria wa Mafarisayo na wa Wayahudishaji. *Wengine wako ndani na wengine wako nje.* Kwa kuzingatia umoja unaosisitizwa sana katika Waraka kwa Wagalatia (3:28), hiyo ni kashfa.

Roho ya kuhukumu, inayowahukumu wengine na kuwaondolea sifa, inalingana kabisa na mtazamo wa Wayahudishaji. Wao walisema: Ukiwa umetahiriwa, wewe ni mmoja wetu na kila kitu kiko sawa (hata kama yale mengine yaliyosemwa na sheria hayakujaliwa). Kushika maumbo ya kibinadamu na taratibu za ibada kunageuka kuwa unfiki mbele ya wanadamu na mbele za Mungu, ikiwa huo ndio utauwa wote anaouishi mtu.

Njia nyingi ni nzuri, ilimradi hazipingi maisha ndani ya Kristo na furaha na uburu wa Robo, wala hata kuvizima.

Leo ushika-sheria si suala kubwa tena. Zaidi ni mwitikio wa upande mwingine: kwamba hakuna kitu cha kushika tena, na uhuru unaishia katika maisha ya ubinafsi na ya kujitegemea bila kujali wajibu. Hivyo uhuru unaeleweka vibaya na kuwa hatari. Paulo atalionyesha hilo katika waraka huu, ili kuzuia tusinguke kutoka farasini upande wa pili.

Neno la Mwisho: Hapana, sisi kama Wakristo hatuitimizi sheria kwa sababu ya shukrani pia, kama inavyosemwa mara nyingi. Ukweli ni kwamba, kama Warumi 8:4 inavyoonyesha, wale wanaomfuata Kristo na kuongozwa na Roho, kama wana wa Mungu waliokomaa, wanayatimiza kwa kawaida madai ya maadili ya sheria. Kwa maana sheria ya Mungu na kazi ya Roho vingewezaje kupingana? Lakini hawaitimizi sheria ya maadili kwa sababu ndiyo kipimo chao, bali kwa

sababu Roho na Kristo wanaishi ndani yao. *Wakati wa sheria ya Musa umekwisha milele. Sheria ya Kristo sasa ndiyo kiini cha maisha yanayoongozwa na Roho.*

Uhuru kutoka kwa sheria hauendelezi *“neema ya bei rabisi”*, ambayo haijali tunavyoishi. Uhuru si ruhusa ya kufanya lolote. Unaendeleza na unadai. Uhuru na neema vinatuwajibisha. Kwa njia ya siri Roho wa Mungu anazaa ndani yetu tunda ambalo sisi wenyewe tunaweza kulishangaa kwa shukrani. Huku si kuamuliwa na mtu mwingine, bali ni kujiamulia katika maisha mapya. Huyu ndiye Kristo ndani yetu. Huyu ndiye Roho wa kufanywa wana, anayemwita Baba ndani yetu na kutoka ndani yetu: Aba, Baba, Baba yetu!

Wagalatia: Hati Kuu (Magna Charta) ya Uhuru wa Kikristo na ya Injili

Injili ambayo Paulo alifunuliwa na Mungu inaleta wokovu, kuhesabiwa haki, kuachiliwa huru katika hukumu ndani ya Kristo, kwa watu wote. Na kipawa cha Roho Mtakatifu kama nguvu ya kuishi. Wakiwa wamefanywa wana na binti wa Mungu, wanaishi katika uhuru, kwa imani inayoonekana katika upendo na katika tunda la Roho.

Inahusu jinsi Kristo, kwa Roho, anavyoyabadilisha maisha yetu kuwa uhuru wenye kuwajibika na kujitoa kwa kutumikia, kiasi kwamba madai makali ya sheria (na nyongeza za kibinadamu) yanapitwa kwa mbali.

Kwa hiyo sheria ya Musa, tohara na utambulisho wa kitaifa wa Israeli kama mbebaji pekee wa ahadi na mpatanishi pekee wa baraka ni mambo ya zamani. Haya yote sasa ni kivuli tu cha kile kilichokuja ndani ya Kristo. Kamwe vyote viwili haviwezi kuunganishwa wala kuchanganywa.

Maudhui ya Waraka na Yanayopingana Nayo

Yale ya zamani yaliyopita, na yale mapya yaliyokuja ndani ya Kristo. Muhtasari, bila mpangilio wa kupima thamani.

Kristo	Musa
Roho Mtakatifu wa Mungu	Sheria
Roho Mtakatifu wa Mungu	Mwili, hali ya kibinadamu yenye dhambi
Imani, tumaini, uaminifu	Matendo ya sheria, kutenda
Ahadi, uhakikisho wa Mungu	Sheria
Baraka ya Mungu	Laana, matokeo ya kuivunja sheria
Uhuru	Utumwa
Hali ya wana waliokomaa	Utumwa; hali ya watoto walio chini ya usimamizi.
Urithi	Kutokuwa na uhakika
Uumbaji Mpya; uzima wa milele	Tohara/kutotahiriwa
Neema	Sheria
Umoja wa kanisa	Taifa la Kiyahudi linalowatenga wengine
Ubatizo katika maji	Kutahiriwa govi
Kuhesabiwa haki, kuachiliwa huru	Hukumu ya adhabu
Injili, habari njema	Sheria
Msalaba wa Golgotha	Wakati huu mbaya wa ulimwengu, mwili
Isaka	Ishmaeli
Yerusalemu wa juu	Yerusalemu wa duniani, Sinai
Agano Jipya	Agano la Kale
Sara, mwanamke huru	Hajiri, mjakazi, asiye huru

Mkristo Katika Waraka kwa Wagalatia

Kila waraka wa Agano Jipya unaeleza kwa namna yake kile ambacho Mungu ametufanya sisi wanadamu, alipotuvuta kwake. Jinsi tulivyopewa zawadi, na kile tulichokuwa sasa kwa neema. Kwa kweli ni “orodha ya wokovu” nzima, ambayo yenyewe inamfanya mtu ashangae. Nani angefikiri kwamba Mungu wa milele ametuwekea mengi kiasi hiki, na kwa ajili hiyo hata akamtoa Mwanawe mwenyewe? Haya hapa ni maandiko yote ya Waraka kwa Wagalatia yanayosema jambo kuhusu mwaminio. Mungu anataka tuyaamini, tujenge juu yake na tuyaonje katika maisha yetu. *Utajiri wote wa wokovu* tumepewa. Sasa ni kuumiliki kwa vitendo katika maisha ya kila siku. Na kuuishi (na kuuonja).

- Yesu alijitoa mwenyewe dhabihu kwa ajili ya dhambi zetu (1:4).
- tumekolewa kutoka katika ulimwengu huu mbaya wa sasa (au kipindi hiki cha sasa) (1:4)
- uhuru ndani ya Kristo Yesu (2:4; 5:1)
- tumehesabiwa haki kwa imani katika Kristo (2:16-17)
- tumeifia sheria (2:19)
- tunaishi kwa ajili ya Mungu (2:19)
- tumesulubiwa pamoja na Kristo (2:19)
- Kristo anaishi ndani ya mwaminio (2:20)
- tunapendwa na Kristo (2:20)
- tumempokea Roho (3:2, 5)
- tumebarikiwa kwa imani (3:9)
- tumekombolewa kutoka katika laana ya sheria (3:13)
- tumepokea ahadi ya Roho Mtakatifu (3:14)
- uzima si kwa sheria, bali kwa imani (3:21-22)
- wana wa Mungu kwa imani (3:26)
- Tumemvaa Kristo (3:27).
- Tuko ndani ya Kristo (3:28; 5:6).
- Sisi ni wa Kristo (mali yake) (3:29; 5:24).
- tumekombolewa ili tufanywe wana (4:5-6)
- Roho wa Mwana yuko mioyoni mwetu (4:6).
- Mungu ni Baba yetu mpendwa (4:6).

- warithi kwa Mungu (4:7)
- Kristo anaumbika ndani yetu (4:19).
- tumezaliwa kwa (kutoka kwa) Roho (4:29)
- tumeitwa na Mungu (5:8, 13)
- Tunatenda kwa Roho (5:16, 25).
- Roho anatuongoza (5:18).
- Tunaishi kwa Roho (5:25).
- warithi wa Ufalme wa Mungu (5:21)
- uzima wa milele (katika ufufuo) (6:8)
- watu wa nyumbani mwa imani (6:10)
- tumesulubiwa kwa ulimwengu (6:14)
- uumbaji mpya (6:15)

Salamu, Anwani na Baraka 1:1-4

Anayewaandikia hapa ni Paulo. Mjumbe wa Yesu Kristo. Mtume wake. Pamoja na Mungu wake na Baba yake, alinikabidhi habari njema, *Injili yake*.

Si mtu yeyote wala kikundi cha watu kilichonituma. Bali Baba, aliyemfufua Yesu kutoka kwa wafu na kumthibitisha kuwa Mwana wa Mungu na Masihi. Kupitia yeye kipindi *cha neema* kilitangazwa. *Uumbaji mpya* ulianzishwa ndani ya Kristo.

Nawasalimu pamoja na ndugu wote walio hapa pamoja nami. Pamoja nao nimeunganishwa katika *Injili moja*. Nayasalimu makanisa yote ya Galatia.

Neema na *amani* zitokazo kwa Mungu, Baba yetu, na kwa Bwana wetu Yesu Kristo: Awape kila siku ulinzi, utunzaji, msaada na usalama, popote mlipo na lolote mnalofanya!

Msamaha na Uhuru, kwa Sababu Mungu Anataka Hivyo 1:4-5

Ninawaandikia ninyi Wagalatia jambo muhimu kuliko yote kwanza, ili tuisahau kamwe ni nini hasa kinachohusika; uhakika wetu uko wapi, na nia ya moyo wa Mkombozi wetu ni nini: Yeye, Bwana wetu *Yesu, alijitoa mwenyewe kwa ajili ya dhambi zetu na makosa yetu, kwa ajili ya maovu yetu na uasi yetu*. Hadi kufa. Kwa upendo usio na masharti. Kama dhabihu ya hiari isiyo na dhambi. Yeye tu, asiye na dhambi, aliweza kujitwika mzigo mkubwa wa dhambi zetu na kuziondoa ulimwenguni milele kwa kifo chake msalabani. Naye alifanya hivyo! Hatukuweza kufuta dhambi zetu na makosa yetu – haijalishi ni matendo gani ya sheria, au nidhamu gani ya maadili au ya kidini tuliyoifanya. *Tulimbitaji Masihi – si kitu kingine!*

Hivyo alituokoa na kutunyakua kutoka katika ulimwengu mbaya. Kwa kuziondoa dhambi zetu, ambazo kwazo tulikuwa tumefungwa na kufungwa minyororo kwa ulimwengu huu. Hakutaka kutuacha mahali ambapo watu wanaishi katika dhambi bila kufikiri. Wakiwa watumwa ndani yake bila kujua. Mkombozi wetu alitupa *mwanzo mpya katika ufalme wake wa upendo*. Alitaka tuwe wake. Ametuweka huru kutoka katika ulimwengu ulioanguka, ulio mbali na Mungu. Kutoka katika utamaduni na jamii isiyomjua Mungu wa kweli na aliye hai. Kama zamani Mungu alivyowaweka Israeli huru kutoka Misri, ndivyo mapenzi yake yalivyo hata leo, kuuokoa ulimwengu wote – haijalishi kama tumetoka kwa Wayahudi au kwa mataifa.

Hayo yalikuwa mapenzi ya Mungu wetu na Baba yetu! Nia yake ya kuokoa, asiyoweza kuiacha na isiyochunguzika. Kwa sababu hiyo utukufu na heshima ni vyake kwa kila namna iwezekanayo, sasa na milele! Amina.

Kuna Injili Moja Tu 1:6-10

Nashangaa kabisa kwamba kwa muda mfupi hivi mmegeuka na kuiacha neema hii hasa ya Yesu Kristo. Mpaka sasa jambo kama hilo lilionekana kwangu kuwa haliwezekani. Lisilotarajiwa kama ilivyokuwa zamani kwa Israeli. Licha ya wokovu mkuu, kwa muda mfupi kabisa Israeli lilimwacha Mungu wake. Lilimbadilisha tu kwa ndama wa dhahabu, Musa alipokuwa juu ya mlima Sinai.

Ndivyo nanyi pia: Ingawa Mungu wa baba zetu amewaita ndani ya Masihi Yesu kwenye neema yake kuu, sasa mmejiingiza katika injili *ambayo si injili bata kidogo*. Mnajiacha mchanganywe na watu fulani wanaoipotosha *Injili ya neema ya Kristo isiyoguswa*.

Nawaambia: Haijalishi ni nani anayekuja kwenu, hata akiwa malaika kama zamani kwenye mlima Sinai, hata *sisi* wenyewe tukija tena kwenu na kuwahubiri kitu kingine tofauti na tulichohubiri mwanzoni – *na alaanawe!* Hana sehemu katika kile ambacho Injili ya Yesu Kristo inatupa kwa neema. Wataangamia pamoja na ujumbe wao wa udanganyifu. Hakuna kitakachobaki kwao.

Nimesema, na sasa nasema tena: Mtu akija kwenu na kuwahubiri injili nyingine inayopingana na ile niliyowahubiri na mliyoipokea: Na alaanawe! Kwake hakuna kingine ila hukumu ya Mungu na adhabu yake. Kwa maana wanaharibu kitu bora kuliko vyote ambacho Mungu ametupa. Wanawaongoza watu moja kwa moja kwenye maangamizi. *Mbali na neema, kuelekea ushika-sheria.*

Je, kwa tishio kama hilo dhidi ya Injili ningepaswa kuacha kusema kwa ukali hivi, ili kuwapendeza wanadamu? Mimi napaswa kumpendeza Mungu peke yake! Kama ningejaribu kuwapendeza wanadamu, kwa mfano ninyi au wajumbe hawa wa uongo, basi nisingekuwa mtumishi wa Yesu Kristo. Kamwe!

Ndugu zangu wapendwa, akina kaka na akina dada, mnapaswa kujua kwamba Injili hii ninayohubiri si jambo la kibinadamu. Si kitu ambacho wanadamu wamekivumbua au kukibuni. Na kwa nini? Kwa sababu sikujifunza wala sikuipokea kutoka kwa mwanadamu. *Niliipokea kwa ufunuo wa Yesu Kristo, Masibi.* Moja kwa moja kutoka kwake binafsi.

Historia Yangu na Kubadilika Kwangu: Kutoka Mtesi wa Masihi Hadi Mjumbe Wake 1:11-16

Bila shaka mmesikia habari za maisha yangu kama Myahudi na Farisayo. Nililitesa kusanyiko la Mungu, watakatifu wake, kupita kiasi na kuliharibu. Sikuaacha chochote ili kulishambulia na kuliangamiza. Kwa ujumla nilikuwa nimepanda vyeo katika dini ya Kiyahudi. Nilipata kutambuliwa na kusifiwa zaidi sana kuliko wenzangu wa rika langu. Jina langu lilijulikana kila mahali. Nilikuwa na sifa ya kuwa mtu mwenye bidii nyingi, Zelote, aliyeyachukua mapokeo ya baba zetu kwa ukali kabisa. Kwa gharama yoyote. Nilikuwa mwenye bidii, kama zamani kuhani Finehasi, mwana wa Eleazari, aliyemuua yule Mwisraeli mzinzi na yule mwanamke Mmidiani mbele ya macho ya wote. Ndivyo Hesabu 25 inavyosema.

Lakini Mungu alinisimamisha katika kilele cha bidii yangu. Njiani kwenda Dameski. Hata huko nilitaka kuyaangamiza makusanyiko ya Wakristo. Ninaweza kulieleza hili tu kwa kusema kwamba Mungu alikuwa ameniangalia tangu nilipotungwa mimba, na akanichagua kwa ajili ya huduma ya Injili. Kwa neema. Bila kustahili hata kidogo. Mungu alinisimamisha kwa kumfunua Mwanawe, Masihi, ndani yangu. Mbele ya macho yangu ya ndani. Moyoni mwangu na katika mawazo yangu ghafla alitokea Mwanawe, Masihi. Alisimama mbele yangu, katika nuru angavu kabisa. Alizungumza nami. Maneno yake yalikomesha mara moja uadui wangu na bidii yangu ya kulitesa kusanyiko la Mungu. *Nilipaswa kuwa kinyume kabisa: Mjumbe wa Injili yake. Tena kwa ajili ya mataifa, goyim, watu wa mataifa, wasio Wayahudi na waabudu sanamu.*

Injili ya Paulo Haitoki Yerusalemu, Bali Moja kwa Moja Kutoka Mbinguni, kwa Masihi 1:17-24

Nilifanya nini baada ya tukio hili kubwa? Sikufanya kile ambacho kwa kawaida mtu angefanya au kutarajia. Yaani kwenda *Yerusalemu*. Kwa mitume na kwa kanisa la kwanza, ili kujieleza huko na kupata maagizo kwa hatua zinazofuata.

Nilitoka Dameski mara moja nikaenda *Arabuni*. Kama zamani Eliya, ambaye baada ya ushindi wake mkuu juu ya Karmeli alimkimbia Yezebeli kwa hofu. Mbali sana, hadi mlima Horebu, ili akutane na Mungu huko. Nilitafuta uwepo wake – mahali pa faragha na kimya. Ndani yangu palipaswa kupangwa upya, kubadilishwa na kufanywa upya. Kwa maana bidii yangu ya kichaa ilikuwa imenifanya mgumu kiasi kwamba Mungu mwenyewe alipaswa kunibadilisha na kuniponya. Huko Injili ya utukufu wa Kristo, pamoja na upeo wa neema, ilifunuliwa kwangu katika mambo yake yote matukufu. Nilimpata Kristo kwa namna nisiyokuwa nimemjua bado! Maandiko na Torati yanatabiri habari zake na kumshuhudia. Kristo huyu nilimhubiri pia huko Arabuni.

Kutoka huko nilirudi *Dameski*, ambako Mungu alikuwa amenifungua macho na kuniponya upofu wangu baada ya kukutana na Masihi. Ndipo tu, miaka mitatu baada ya kubadilika kwangu, nilikwenda *Yerusalemu* kwa mara ya kwanza. Nilitaka kukutana na *Petro*, wa kwanza wa mitume. Niliweza kumjua kwa muda wa siku 15. Tulizungumza bila kukoma. Wakati huo nilikuwa na maswali maelfu kuhusu Masihi, ambaye Petro alimjua kwa karibu kabisa. Sikukutana na mtume mwingine yeyote wa wale kumi na wawili. Lakini nilikutana na mwingine, aliyemjua Masihi kwa muda mrefu kuliko Petro, yaani Yakobo, ndugu yake. Yeye, ingawa hakuwa mtume kama wale Kumi na Wawili, alikuwa kiongozi wa kanisa la wanafunzi huko Yerusalemu.

Kila ninachowaandikia ni kweli!

Baadaye, nilipokwisha kuondoka Yerusalemu, nilikwenda pande za *Shamu na Kilikia. Nchi yangu ya zamani.*

Wateule wa Uyahudi, watakatifu walio ndani ya Kristo, hawakunijua mimi binafsi. Kukaa kwangu Yerusalemu kulikuwa kwa muda mfupi mno. Walikuwa wamesikia hili tu: Yule aliyekuwa akitutesa na kutuumiza sasa anahubiri na kueneza imani katika Masihi Yesu. Imani ambayo zamani alitaka kuing'oa

pamoja nasi. Kwa ajili hiyo walimtukuza Mungu, aliyenitendea muujiza kama huo wa kubadilika na kuumbwa upya.

Mara ya Pili Yerusalemu, kwa Petro, Yakobo na Yohana 2:1-10

Ni baada ya miaka 14 tu ndipo nilipopanda mara ya pili kwenda *Yerusalemu*. Pamoja na *Barnaba*. Tulimchukua pia kijana *Tito*, aliyekuwa msaidizi mwaminifu kwetu. Wazo la kwenda Yerusalemu halikutoka kwangu. Nilifunuliwa kutoka juu kwamba niende.

Huko niliwaeleza *Injili* niliyoipokea kutoka kwa Kristo, ili kuwahubiri Wayahudi na mataifa. Nilifanya hivyo hasa kwa wale walioheshimiwa, viongozi wa kanisa la Yerusalemu, ili ziara yangu isiwe bure.

Tito, Mgriki kwa kuzaliwa na asiyetahiriwa, hakulazimishwa *kutabiriwa* hata huko Yerusalemu. Wala na mitume, wala na Yakobo.

Lakini kulikuwa na wengine waliojaribu kufanya hivyo. Kwa maana wakati wa *mkutano wa mitume, ndugu wa uongo walikuwa wamejiipenyeza* katikati ya umati wa ndugu. Ndugu wa uongo, waliokuwa na jambo moja tu akilini: Walitaka kupeleleza uhuru wetu wa kutotahiriwa. Walituvizia ili wajue kama Tito alikuwa ametahiriwa, kisha wamlazimishe. Hivyo walitaka kutuweka chini ya nira na mzigo wa sheria, kulingana na wazo lao potovu la utauwa.

Hatimaye walipogundua kwamba Tito hakuwa ametahiriwa, walidai atahiriwe. Kama ilivyotarajiwa. Lakini sisi tulilipinga dai lao kabisa na kulikataa. Kwa maana *bapa ni suala la kweli, kiini cha Injili*. Hilo ndilo tulilolitetea. Pia kwa ajili yenu huko Galatia. Injili haidai tohara wala kuishika sheria.

Viongozi waliokusanyika, yaani wale walioitwa wenye heshima, niliwaeleza Injili yangu, hawakuniongezea dai lolote. Hasa hawakudai kwamba niishike tohara na kuifundisha.

Kwa maana walitambua kwamba nilikuwa nimekabidhiwa Injili kwa ajili ya mataifa, wasiotahiriwa. Kwa namna ileile Petro alivyoitwa kuwahubiri Wayahudi Injili, wale waliotahiriwa. Kwa maana Mungu yuleyule aliyefanya kazi kupitia Petro kwa ajili ya Wayahudi, huko Uyahudi, alifanya kazi vivyo hivyo kupitia mimi kati ya mataifa.

Yakobo, ndugu wa Bwana, na wale mitume wawili Petro na Yohana, walipoiona neema niliyopewa, walinipa *mkono wa kuume wa shirika*. Kwa kupeana mikono walinithibitishia mimi na Barnaba kwamba huduma kati ya mataifa

ndiyo wito wetu. Kama wao wanavyowatumikia Wayahudi. Viongozi *wa Yerusalemu waliitambua huduma yangu na utume wangu*. Kwa hiyo hawakudai kwamba tuwashinikize wasiotahiriwa watahiriwe. Dai lao pekee lilikuwa kwamba tusiwasahau maskini. Si kingine. Na hilo bila shaka tulilishika kwa furaha.

Petro na Paulo Huko Antiokia – Kuvunja Ushirika wa Meza Kunaharibu Moyo wa Injili 2:11-14

Baada ya muda fulani, Kefa, yaani mtume *Petro*, alikuja Antiokia, tulipokuwa mimi na Barnaba. Hapo pakatokea *mzozo mkubwa*. Kwa maana nilimpinga hadharani na kwa uthabiti. Kwa tabia yake alijihukumu mwenyewe. Haya ndiyo yaliyotokea: Tulikuwa pamoja na ndugu kadhaa, akina kaka na akina dada, tukila chakula pamoja. Petro naye alikuwepo. Watu fulani kutoka Yerusalemu, waliotoka kwa Yakobo, ndugu wa Bwana, walipofika, ghafla alijitenga na ushirika wa meza tuliokuwa nao na Wakristo kutoka mataifa. Kwa maana aliwaogopa ndugu hawa waliokuja, wa tohara, waliokataa ushirika wa meza na wasiotahiriwa kwa sababu za sheria na za mapokeo. Ghafla Wayahudi wengine nao wakamfuata, wakatoka katika ushirika wa meza na kujiunga naye. Hata msiri wangu wa karibu kabisa na mpiganaji mwenzangu Barnaba, Mlawi, alichukuliwa na unafiki huu, jambo lililonivunja moyo. Walijifanya kana kwamba hawana ushirika wa meza na Wakristo kutoka mataifa. Wayahudi waliotahiriwa walijitenga, kwa kuwaogopa wanadamu, na ndugu zao wasiotahiriwa kutoka mataifa, na *biyo wakaikana kweli ya Injili*. Yaani kweli kwamba *Mungu anayakubali mataifa kuwa watu wake*, bila tohara, bila sheria ya Musa na bila mapokeo ya Kiyahudi. Nilipoona kwamba hawaendi sawasawa na kweli ya Injili, nilimkabili Petro uso kwa uso na kuizungumzia kashfa hii hadharani. Kwa maana swali kama wanafunzi kutoka mataifa wanapaswa kuishika sheria ya Musa tulikuwa tumelimaliza mara moja kwa daima huko Yerusalemu. Hapana, mataifa hawakupaswa kuishika sheria. Mbele ya wote waliokuwepo nilimwambia: Wewe ni Myahudi, na unaishi kama watu wa mataifa, kwa kuwa na ushirika wa meza nao hapa. Sasa, unapojitenga nao na kushikamana na ndugu zako wa imani Wayahudi, unawalazimisha mataifa kuishi kufuatana na mapokeo ya Kiyahudi. *Wanapaswa kuelewa tabia yako hivi: kwamba mtu lazima aishi Kiyahudi ili awe sehemu ya watu wa Mungu*. Huo ndio ujumbe wako bila maneno kwa Wakristo kutoka mataifa. Tabia yako inatoa ishara! Ishara isiyo sahihi.

Kuhesabiwa Haki Kunakuja kwa Wote kwa Imani Katika Kristo Peke Yake 2:15-18

Sisi, Petro, Paulo, Israeli, kwa kuzaliwa ni Wayahudi, na hivyo ni watu wa Mungu waliochaguliwa. Sisi si wenye dhambi kama mataifa, wasio na sheria, wasiochaguliwa na Mungu. Lakini mwishowe hilo halitusaidii kitu kabisa. Injili inasema jambo jingine. Kwa maana tunajua kwamba mwanadamu hahesabiwi haki na Mungu kwa matendo ya sheria wala kwa njia ya maisha ya Kiyahudi. Hilo linatendeka tu, na peke yake, kwa imani katika Yesu Kristo. Hata sisi, sawasawa na mataifa, tumemwamini Masihi, ili tuhesabiwe haki kwa imani hii – wala si kwa matendo ya sheria kama tohara. Ni kwa njia hii tu tunakuwa sehemu ya watu wa Mungu. *Injili iko wazi na haina mapatano: Kwa kuifuata sheria ya Musa, yaani kwa matendo ya sheria, hakuna mwanadamu yeyote duniani kote atakayeweza kamwe kuhesabiwa haki. Wala kupatanishwa na Mungu.* Wala si kwa sababu ya utauwa wa Kiyahudi au wa Kifarisayo. Uhusiano wetu na Mungu, muungano wetu naye, unarekebishwa na kuanzishwa kwa imani peke yake.

Ikiwa sisi Wayahudi tunafanya kila juhudi ili tuhesabiwe haki ndani ya Kristo, basi ni wazi kwamba sisi si bora. Hata tukiwa tumetahiriwa na tukiwa ndio wenye sheria. Basi tukihesabiwa haki bila sheria, je, sheria haitujalishi tena? Au je, mema na mabaya hayana maana tena? Hapana kabisa! Kamwe hata kidogo.

Nimeiacha sheria na madai yake, naam, nimeubomoa mfumo wote wa sheria. Nitaeleza sasa hivi jinsi hilo lilivyotokea. Lakini nikiujenga tena sasa (kama ilivyotokea Antiokia, ndugu walipokuja kutoka Yerusalemu na Wakristo Wayahudi wakajitenga na Wakristo wengine), basi ningekuwa mvunja sheria. Ningeidharau sheria ya Kristo na Injili yake.

Injili: Neema ya Mungu, Upendo wa Kristo, Msalaba Wake na Imani 2:19-21

Mimi, Paulo Myahudi, “nimekufa” kwa sababu ya dai la haki la sheria. Sheria ilinisukuma, kwa namna fulani, hadi kifoni. Ilidai kifo changu, kwa kuwa mimi ni mvunja sheria. Siwezi kuishika. Hasa si kwa ukamilifu wake. Kwa hiyo “nilikufa”. Kwa namna fulani nimeifia sheria, madai yake na laana yake ya haki inayohukumu. Lakini muujiza, badiliko, limetokea: Sasa ninaishi kwa ajili ya Mungu! Niko huru kuishi kwa ajili ya Mungu na kumtii. Hilo linawezekanaje? Linaelezwaje, kwa kuwa bado niko hai na ninaandika barua hii? Sababu ni hii: *Nimesulubiwa pamoja na Kristo*. Yaani nimefanywa kuwa kitu kimoja kiroho na Kristo katika kifo chake: Kifo chake msalabani ni kifo changu. Msalabani mwa Kristo maisha yangu ya zamani yasiyokombolewa, kama mvunja sheria na mwenye dhambi, yalikomeshwa. *Katika kifo chake* kwa ajili yangu. Hilo Mungu ndiye aliyeliwezesha. Kana kwamba amenipa kifo na ufufuo wa Yesu kuwa vyangu, kana kwamba kwa kweli ni mimi mwenyewe niliyesulubiwa *na* kufufuka.

Sasa ninaishi kwa ajili ya Mungu – lakini si kama Sauli wa zamani – ni Kristo, Aliyefufuka, anayeishi ndani yangu! *Yeye ndiye maisha yangu mapya*. Yeye ndiye anayeamua utu wangu mpya. Yeye ndiye nguvu ya maisha yangu kama mtu aliyeachiliwa huru na kuhesabiwa haki.

Maisha yangu katika mwili wangu dhaifu, uliojeruhiwa na unaokufa, ninayaishi kwa imani. Kwa kumtumaini kwa uthabiti Mwana wa Mungu. Yeye tu ndiye anayestabili tumaini langu. *Ninayaweka maisha yangu juu yake pekee yake, kwa maana alinipenda. Yeye tu alinipenda bila masharti kiasi bicho, na akajitoa mwenyewe kwa ajili yangu, kwa faida yangu na mahali pangu, hadi kufa*. Hebu wazieni: wewe na mimi, sisi sote, ametupenda bila masharti kwa gharama ya maisha yake. Naam, alikufa kwa sababu yetu – na kwa ajili yetu.

Sitaibatilisha neema ya Mungu, tunayoitambua tayari katika Agano la Kale na hata katika sheria. Lakini kama haki inayokubalika mbele za Mungu, inayotuokoa na kutupa maisha mapya, ingewezekana kwa matendo ya sheria, basi Kristo alikufa bure. Kifo chake cha kutisha msalabani kingekuwa bure. Hapo pasingekuwa na Injili. *Kwa hiyo neema ya Mungu ndani ya Kristo ndiyo nafasi*

*yetu pekee ya kuyatimiza mapenzi ya Mungu. Hapa sheria inaonyesha kutoweza kwake:
Haiwezi kukomboa! Haiwezi bata kutusaidia tukombolewe.*

Mungu Anajitoa kwa Wagalatia (Wagali) Wasio Wayahudi Katika Kristo Aliyesulubiwa – Si Katika Sheria 3:1-5

Ninyi Wagalatia wajinga, mko kama mmerogwa. Kana kwamba ninyi si ninyi tena! Mimi niliwaletaka Yesu, Mwokozi. *Nilimchora mbele ya macho yenu kama Aliyesulubiwa – yeye aliyekufa kwa ajili yetu. Kwa dhambi yake alirekebisha kila kitu na kuifunika dhambi yetu.* Sikuweza kuwaletaka kitu bora zaidi. Kwa neema kiasi hicho Mungu aliwajia. Nanyi mlimpokea kwa shukrani kwa imani.

Kwa hiyo nataka kujua jambo moja kutoka kwenu: Ni sababu gani iliyowafanya mmpokee Roho wa Mungu? Kumbukeni! Je, ilikuwa kwa sababu ya matendo yenu mema na uaminifu wenu kwa sheria? Au ilikuwa kwa sababu mliamini yale niliyowahubiri? Msiwe wajinga hivyo. *Mlianza kumfuata Yesu kwa imani kwa Robo Mtakatifu. Na sasa mnataka kuendelea na kufikia lengo kwa nguvu zenu wenyewe na kwa uaminifu wenu kwa sheria?* Je, kweli mnataka kurudi katika mambo ya mwili, katika maumbo ya nje ya udini? Je, kipawa kikuu cha imani na kumjua Masihi mmekipata bure? Sipendi hata kuwazia kwamba yote, hata mateso yenu kwa ajili ya Injili, yalikuwa bure. Ndivyo ingekuwa, kama sasa mngeendelea na sheria na tohara.

Ni Mungu anayewapa kila kitu! Anayewapa Roho wake na kufanya miujiza kati yenu. Yeye ndiye anayeleta mabadiliko yenye baraka katika maisha yenu, katika familia na makanisa. Mnafikiri ni kwa sababu gani? Je, ni kwa sababu ya utauwa wenu unaovutia? Kwa sababu mnaishika sheria? Kwa sababu mnatahiriwa? Ninyi hamkuwa Wayahudi hata kidogo! Na hamkuwa na uhusiano wowote na sheria, mlipoiamini Injili! *Imani yenu pekee yake katika Injili, katika Kristo aliyesulubiwa na kufufuka, ndiyo iliyobadilisha kila kitu. Kwa njia hiyo mliletewa msamaha, amani na uzima. Kwa Robo Mtakatifu aliye ndani yenu.* Hilo halijabadilika sasa. Ushika-sheria wenu hauwezi kuwaletaka baraka ya Mungu, na unauharibu ufahamu huu! Kila kitu kinabaki kuwa zawadi ya neema ya Mungu kwa sababu ya imani yenu.

Ibrahimu Alihesabiwa Haki kwa Imani – Sisi Tu Wana na Binti Zake, kwa Imani Peke Yake 3:6-9

Kama ninyi, Ibrahimu naye alimwamini Mungu. Zamani sana. Alitoka katika mataifa – kama ninyi. Yeye ni baba wa kwanza wa Israeli na wa Wayahudi. Mungu alimhesabia haki kwa sababu ya imani yake. Bila sheria! Kwa maana sheria ilikuwa bado haipo. Bila tohara. Kwa maana tohara ilikuja baadaye. Imani ndiyo iliyohesabika. Hukumu ya Mungu juu ya Ibrahimu ni hii: Ibrahimu ni mwenye haki, yuko katika uhusiano sahihi nami, kwa sababu ananitumaini bila masharti. Kama ninyi mliyobadilishwa mioyoni, ndivyo Ibrahimu naye alivyoona. Jambo lenyewe lilikuwa nini hasa wakati ule? Ibrahimu alikuwa amekata tamaa kwa sababu hakuwa na mzao katika uzee wake. Maandiko yanasimulia katika Mwanzo 15:

“Baada ya mambo hayo neno la BWANA lilimjia Abramu katika maono: Usiogope, Abramu, mimi mwenyewe ni ngao yako; thawabu yako itakuwa kubwa sana. 2 Abramu akajibu: Ee Bwana MUNGU, utanipa nini? Mimi ninaenda bila mtoto, na mrithi wa nyumba yangu ni Eliezeri wa Dameski. 3 Abramu akasema: Tazama, hukunipa mzao; kwa hiyo mtumwa wa nyumbani mwangu atanirithi. 4 Lakini tazama, neno la BWANA likamjia: Huyu hatakurithi, *bali mwana wako mwenyewe wa mwilini atakuwa mrithi wako.* 5 Akamtoa nje akasema: Tazama juu mbinguni, uzihesabu nyota, kama unaweza kuzihesabu! Akamwambia: *Ndivyo uzao wako utakavyokuwa mwingi.* 6 Naye akamwamini BWANA, naye akambesabia jambo hilo kuwa haki.”

Alitumaini Mungu bila masharti. Aliacha nafasi kwa Mungu kutenda katika historia, na kinyume cha akili yote na matarajio yote ya kibinadamu, alijiachilia mikononi mwa Mungu kwa tumaini la msingi kabisa. Kuamini hivyo ndicho kipimo na kielelezo. Kwa hilo mnaweza kutambua: *Wote wanaoamini kama yeye ni wana na binti wa Ibrahimu.*

Katika Maandiko Mungu alimtangazia Ibrahimu kwamba siku moja mataifa yangehesabiwa haki kwa imani. Kwa maana alimwambia: *Katika wewe mataifa yote yatabarikiwa.*

Kwa hiyo wote wanaoamini kama Ibrahimu watabarikiwa. Hapo ninyi mta kuwa miongoni mwa wazao wa Ibrahimu wasiohesabika.

Sheria Inaleta Laana, Imani Inaleta Kuachiliwa Huru – Kristo Anaibeba Laana Msalabani 3:10-14

Kinyume chake ni hivi: Wote wanaoigeukia sheria, wote wanaotaka kuhesabiwa haki kwa sheria, wanajiweka chini ya *laana ya sheria*. Kwa maana maneno ya Mungu yako wazi: Kila mtu asiyedumu *katika yote* yaliyoandikwa katika sheria, na kutenda yale inayoyadai, amelaaniwa. Kila amri moja moja ya sheria lazima ishikwe. Mtu havezi kujichagulia amri moja tu.

Kwa sheria, yaani kwa matendo ya sheria, hakuna anayetangazwa kuwa mwenye haki. Wala zamani wala leo! Maandiko Matakatifu yanasema – ingawa Agano la Kale pamoja na sheria yake lilikuwepo tangu zamani –: *Mwenye haki ataishi kwa kuniamini mimi*. Tumaini lisilotikisika katika Kristo na uaminifu kwa Kristo vinamaanisha kwamba Kristo ndiye maisha yangu. Aliye mwenye haki kwa imani ataishi! *Kuishi katika imani!*

Kanuni ya sheria ni, na itabaki kuwa, si imani, bali kutenda, juhudi za kidini. Inasema: Anayeyatenda mambo haya ataishi. *Mtu wa sheria lazima alete matokeo; hapewe kitu bure*. Sheria haijui neema. Anayejiingiza katika sheria analazimika kuitimiza yote! Hakuna mapatano, hakuna kuchanganya, hakuna njia ya katikati. Sheria na imani katika Kristo haviendani.

Kwa mtu wa imani ni hivi: Lakini sisi Kristo ametukomboza, kwa kifo chake msalabani, kutoka katika laana ya mauti ya sheria iliyovunjwa. Tumeivunja, wala hatukuitimiza kwa asilimia 100, hata karibu. Tunaweza kuwa huru, na tunaweza kuishi, kupitia mtetezi tu, kupitia mpatanishi au wakili. Kupitia Mwenye haki anayetusimamia, anayejitwika kile tulichostahili sisi. Na Yesu alifanya lisiloeleweka: *Alifanywa laana kwa ajili yetu!* Kwa maana Maandiko yanasema katika Kumbukumbu la Torati 21:23: Amelaaniwa kila aangikwaye juu ya mti. Juu ya mti wa msalaba, Masihi aliyekuwa akifa, Yeye asiye na hatia na Mwenye haki, alifanywa laana ya mauti mahali petu. Alisulubiwa hadi kufa na watu waovu. Kwa hiyo tumenunuliwa na kuwekwa huru kwa gharama ya maisha yake! Hilo linawahusu wote – Wayahudi na mataifa, wanaojaribu kuhesabiwa haki mbele za Mungu kwa sheria. Hata ninyi Wagalatia, mliojiacha mtahiriwe, mmewekwa huru kutoka katika laana kupitia Kristo.

Ukombozi huu wa pekee kutoka katika laana tuliyostahili unafungua njia kwa ahadi ya Ibrahimu: Kupitia Masihi Yesu aliyesulubiwa, aliyefufuliwa na kuinuliwa, baraka iliyoahidiwa Ibrahimu sasa inakuwa kweli inayoshikika kwa mataifa yote. Ndani ya Kristo inawafikia watu wote. Ili sisi sote, Wayahudi na mataifa, tupokee *abadi: Robo Mtakatifu*. Ndivyo manabii Isaya, Ezekieli, Yoeli na Zekaria walivyotabiri. Roho wa uzima mpya. Roho wa nguvu. Na Roho wa uhuru, anayevuma katika Ulimwengu Mpya wa Mungu – pumzi ya uumbaji mpya.

Ahadi ya Mungu Inadumu na Inapita Sheria ya Musa, Ambayo Haizibatilishi Ahadi 3:15-18

Ndugu zangu, akina kaka na akina dada, nasema kwa namna inayoeleweka waziwazi: Mtu akiwa amefanya wasia au agano lililopata nguvu ya kisheria, hakuna kitu kinachoweza kulitangaza kuwa batili. Hata kifungu cha nyongeza hakiwezi kubadilisha nguvu yake ya kisheria.

Ibrahimu alipokea ahadi kutoka kwa Mungu. Kwa uzao wake ilikuwa kama wasia halali usioweza kupingwa. Hapa ni muhimu kwangu kuonyesha kwamba ahadi hiyo, kwa usahihi, haikuahidiwa kwa wazao wengi, yaani kwa wazao wa moja kwa moja tu na ndugu wa damu wa karibu wa Ibrahimu, ambao ninyi Wagalatia si miongoni mwao. Hapana, ilikuwa kwa mzao mmoja, mbegu moja tu. Mtu mmoja. Na mnajua ni nani huyo? *Huyo ni Kristo*. Kwa maana katika Isaka ahadi nyingi bado hazikutimizwa.

Kwa hili nataka kuwaambia: Wasia ambao Mungu alimfanyia Ibrahimu haubatilishwi na sheria ya Musa iliyokuja miaka 430 baadaye. Hapana, ahadi, yaani uhakikisho wa Mungu na ahadi yake ya baraka kwa mataifa yote, inabaki imara. Kama urithi huu ambao Mungu alimwahidi Ibrahimu ungetoka kwa sheria, basi isingekuwa ahadi tena. Narudia: Mungu alimpa Ibrahimu kwa njia ya ahadi. Ni uhakikisho wa Mungu peke yake kwake.

Maana, Lengo na Mwisho wa Sheria 3:19-24

Sasa mtu anauliza kwa haki: Basi sheria ina maana gani tena? Ilitolewa kwa ajili gani? Faida ya Torati ni nini? Torati ni baraka isiyoelezeka kwa watu wa Mungu. Kwa maana inaonyesha *jinsi Mungu alivyo*. Hasa pia mema anayotaka kutenda ili kuwalinda watu wake dhidi ya makosa ya mataifa mengine yasiyomjua Mungu. Torati ilikuwa *ngao ya kuwalinda watu wake*. Kwa maana mwenendo wa watu wake ulihitaji kanuni – na adhabu. Torati inafanya uvunjaji wa amri utambulike. Inaonya. Na inaadhibu makosa. Inaonyesha pia waziwazi, mtu akitaka tu kuona, kwamba sisi sote ni wavunjaji wa mapenzi ya Mungu. Kamwe hatuwezi kushika amri za Mungu kikamilifu.

Lakini ilitolewa kwa muda maalum tu – mpaka *mzao* alipokuja ulimwenguni, yule ambaye ahadi ya Mungu ilikusudiwa kwake.

Sheria, yaani Torati, ilitolewa kwa watu wa Israeli kwa agizo la malaika. Kupitia mpatanishi, Musa. Lakini ahadi ni tofauti kabisa. Ibrahimu aliipokea moja kwa moja kutoka kwa Mungu. Kama mimi nilivyopokea kazi yangu ya utume na Injili yangu moja kwa moja kutoka kwa Mungu. Bila mpatanishi. Mungu mmoja wa kweli, yeye mwenyewe binafsi, alimhakikishia Ibrahimu kile ambacho sasa kimetimizwa ndani ya Kristo.

Je, sasa mtu angeweza kuhitimisha kwamba sheria inashindana kwa namna fulani na ahadi? Hapana, kamwe. Na kama ingekuwa hivyo, ingekuwa kwa sharti hili tu: Kama ingekuwa sheria inayoweza kweli kutoa uzima, basi haki ingetokana na kuishika sheria. Hapo – na hapo tu – sheria ingekuwa njia ya uzima na mbadala wa ahadi ya Mungu isiyo na masharti.

Lakini mtu anatambua nini katika Maandiko? Kwamba wote, Wayahudi na mataifa, hawatendi yale ambayo sheria inayadai. Wanafunuliwa kuwa wavunjaji, waliotiwa mikononi mwa nguvu ya dhambi. Hali ya dhambi ililetwa nuruni na sheria bila shaka yoyote. Kwa njia hiyo inakuwa wazi kwa wote kwamba wanahitaji ahadi kabisa. Na wanaweza kweli kuipokea: Yaani imani katika Yesu Kristo. ***Waaminio peke yao ndio wanaopewa ahadi hii ya kale sana!***

Kabla imani hii katika Kristo haijawezekana, tulikuwa kana kwamba katika shule ya sheria. Chini ya usimamizi na ulinzi wa sheria. Kwa lengo la kuweza kuamini siku moja. Wakati imani hii ingefunuliwa. Njia ya imani hatimaye

ingekomesha kifungo chetu na ulinzi wetu chini ya sheria. Sheria imekuwa kama kiongozi wetu, mlezi wetu: Kwa upande mmoja ilitulinda. Lakini kwa upande mwingine inaonyesha pia jinsi tunavyomhitaji Kristo sana – Mkombozi, anayetuhesabia haki kwa imani na kutupa uhusiano na Mungu ambao ndani yake tumepatanishwa naye.

Mkombozi Anatufanya Wana wa Mungu kwa Imani na Kuwaunganisha Wote Bila Tofauti Ndani ya Kristo 3:25-29

Na ndivyo ilivyokuja kuwa, Mungu ashukuriwe. Imani katika Masihi ilipokuja na yeye akaingia katika maisha yetu, tulimwacha mlezi nyuma yetu. Wakati wa kuwa chini ya sheria umekwisha. Kwa maana kusudi lake limetimizwa. Nyote sasa si watoto wadogo tena wala wanafunzi chini ya mlezi. Hapana! ***Sasa kwa imani ninyi ni wana na binti wa Mungu, waliokomaa na wenye haki kamili!*** Mmefika nyumbani! Moyoni mwa Baba. Mikononi mwake. Sasa yeye ndiye anayewalinda, si mlezi tena, yaani sheria.

Kumbukeni siku zile za kwanza mlipoamini. Nini kilitokea wakati ule? Mlibatizwa kwa jina la Bwana Yesu Kristo! Wengi waliona jinsi mlivyo zamishwa majini na kutoka tena. Na hapo ***mlimvua Kristo. Kama vazi.*** Sasa yeye ndiye maisha yenu. Sasa ninyi ni wake. Sasa mnajulikana kama Wakristo. Masihi anaonekana katika maisha yenu. Kwa kila mmoja wenu, lakini pia kwenu nyote pamoja. Nitaeleza baadaye kidogo jinsi Kristo anavyotambulika kwenu.

Mipangilio ya ulimwengu inayopita na tofauti zake, mipaka ya kidini, ya kijamii na ya jamii, na ubaguzi, mmeviacha nyuma vyote kabisa. Kwa maana nyote mliomkiri Masihi katika ubatizo na kumfanya kuwa Bwana wenu, mmekuwa kitu kimoja ndani yake. Umoja ambamo hakuna tena tofauti kati ya watu. Heshima ya cheo, jinsia, ngazi, hadhi, rangi, tabaka la kuzaliwa au tabaka la jamii havina maana tena ndani ya Kristo. Ndani ya Kristo hakuna Myahudi wala Mgriki, hakuna mtumwa wala huru, wala mwanamume na mwanamke. ***Kwa Mungu na ndani ya Kristo sisi sote ni kitu kimoja.***

Basi ikiwa mmeunganishwa hivyo na Kristo, mzao mmoja wa Ibrahimu, kwa kweli mmekuwa uzao wa Ibrahimu. Nanyi mnaingia katika urithi ulioahidiwa, yaani baraka ya Ibrahimu: haki kwa imani, Mungu kuwa Baba yenu, na kuwa warithi wa uumbaji mpya. Narudia: Si tohara inayowafanya kuwa wana wa Ibrahimu – ni wokovu ndani ya Yesu Kristo peke yake.

Kutoka Sheria Hadi Wana na Binti wa Mungu: Mwisho wa Dini Zote 4:1-7

Muda wote mrithi akiwa mtoto mdogo, bado hajafikia umri wa utu uzima, katika utamaduni na mpangilio wa jamii wa wakati ule hakutofautiana na mtumwa au mtu aliyefungwa kwa bwana wake. Na hilo ingawa yeye – kana kwamba anasubiri – ndiye mrithi na bwana wa baadaye wa mali yote. Lakini mpaka afikie umri wa kujiamulia, yuko chini ya mlezi wake na msimamizi wake. Mpaka wakati utakapofika ambao baba ameuweka.

Vivyo hivyo sisi Wayahudi nasi tulikuwa tumetiishwa chini ya kanuni za msingi za ulimwengu, yaani sheria, kama watu waliofungwa kwa bwana na watumwa. Naam, tulikuwa wafungwa ndani yake. Tumeshikiliwa katika kitu kilicho cha ulimwengu huu unaopita na ulioanguka, na kilicho chini ya heshima na hadhi ya kuwa wana, inayotuunganisha moja kwa moja na Baba.

Lakini kisha ukafika wakati ulioamriwa na Baba wa mbinguni. Ulioamuliwa “kutoka juu”, kwa kusema hivyo: ***Ulipowadia utimilifu wa wakati, Mungu alimtuma Mwanawe kwetu.*** Yale yaliyoahidiwa yalipotimizwa na mwisho wa kipindi cha sheria ulipokaribia. Akiwa ametumwa kutoka mbinguni, aliacha utukufu wote. Alizaliwa na mwanamke wa kawaida. Mwanadamu kamili. Myahudi halisi. Alizaliwa chini ya sheria ya Musa, aliyoitimiza kikamilifu. Ili awakomboe wale waliokuwa chini ya sheria na ulezi wake, walioishi chini ya tishio la laana ya mauti. Hivyo aliwatoa hadi katika hadhi kamili ya wana na warithi. Kama katika Kutoka mpya, kama Israeli walipotoka Mistri: Ya kale yamepita. Mapya yamekuja. Sasa hatimaye sisi ni wana na binti wa Mungu. Tumefanywa wana kwa kuasiliwa. Kutoka watoto wadogo chini ya ulinzi wa sheria ya Musa, tumekuwa wana na binti wa Baba waliokomaa na walio huru. Kuingilia kati kwake ndiko kulikowezesha hilo. Mwana alifanyika mwanadamu, ili sisi wanadamu tuwe wana na binti wa Baba.

Kwa kuwa sasa nyote ni wana na binti wa Yeye wa Milele, amemtuma Roho wa Mwanawe mioyoni mwenu. Ametupa nafasi ya Mwanawe, naam, kando ya Yesu. Roho huyu analia, anaomba na kusihi pamoja na roho yetu. Kutoka mioyoni mwetu, kutoka ndani kabisa mwetu. Kutoka katika utu wetu wote yanatiririka maneno ya ajabu mno, ambayo watoto halisi wa Mungu tu

wanaweza kuyasema: *Aba, Baba mpendwa!* Roho huyu, Kristo ndani yetu, anaibadilisha mioyo yetu kuwa na tumaini la kina kwa Mungu. Hasa hapo tunampendeza Baba yetu, tunapotarajia kila kitu kutoka kwake. Sawasawa na Yesu, aliyeomba maneno haya katika dhiki kubwa.

Kwa hiyo sikilizeni na kutambua mmekuwa nani kwa neema na imani: Ninyi si tena watoto wadogo waliofungwa chini ya sheria ya Musa kama watumwa. Ninyi ni wana na binti wa Mungu! Na hivyo warithi pamoja na Ibrahimu. Kupitia Masihi, Bwana wetu Yesu. Sasa mmefika mahali ambapo Baba alitaka mwe siku zote.

Je, Mnataka Kuwa Watumwa Tena? Mnaweka Uhuru Hatarini na Kuhatarisha Kila Kitu! 4:8-11

Kumbukeni kidogo wakati ule ambapo hamkumjua Mungu huyu aliye Baba. Mlikuwa mmejitiisha chini ya sanamu. Mlifikiri ni miungu. Lakini hazikuwa kitu. Zilitengenezwa kwa mikono. Sasa mmemjua Mungu mmoja, wa kweli na aliye hai. Naam, yeye ndiye aliyewajua ninyi kwanza. Na akawaita kwake na kuwapokea kama watoto wake na warithi wake. Kwa hiyo swali ni kubwa zaidi: Mnawezaje, hasa sasa, kutaka kurudi tena katika maisha ya zamani pamoja na kanuni zake duni na dhaifu na mawazo yake ya kidini? Huko hamwezi kuwa wana na binti na warithi waliokomaa kiroho. Je, kweli mnataka kuyafuata tena mawazo haya, na desturi za kidini zilizofikia mwisho ndani ya Yesu? Sasa mnashika siku fulani za sikukuu, miezi, nyakati za sikukuu na miaka. Ingawa ninyi si Wayahudi hata kidogo. Kwa hofu mnapanga maisha yenu kufuatana na kalenda ya sikukuu za Kiyahudi. Lakini hivyo ndivyo mtu anavyoishi kama mtoto mdogo. Kama watoto wadogo wasiokomaa. Haya yote si mimi niliyewaletea. *Huu si ujumbe wa Injili, unaowafanya kuwa wana na binti wa Mungu waliokomaa.* Kuwa warithi wa ahadi. Ninaogopa sana kwamba juhudi zangu zote kwenu zimekuwa bure.

Hili Liliwezaje Kutokea Baada ya Kukutana Kwetu Kule? 4:12-20

Ndugu zangu wapendwa, akina kaka na akina dada, sisi tunaielewana vizuri. Nawasihi, kwa ajili ya Yesu sisi ni wa pamoja. Mnakumbuka jinsi nilivyokuja kwenu? Nilikuwa katika hali mbaya ya kimwili. Nilikuwa karibu kuishiwa kabisa. Baada ya safari ndefu kwa miguu kupitia milima ya Tauro nilikuwa nimechoka kabisa. Katika hali hiyo ya kusikitisha niliwahubiri Injili, habari njema. Na ninyi? Hamkunidharau kwa sababu hiyo, wala hamkutema mate chini kwa kunichukia. Hivyo ndivyo mtu angetarajia. Lakini mlinipokea kana kwamba ni malaika wa Mungu. Zaidi ya hayo, kana kwamba ni Yesu Kristo mwenyewe.

Mlifurahi sana kwa hilo. *Wakati ule mlisheangaa na kujawa na furaha. Lakini furaha hiyo imekwenda wapi?* Mliguswa kiasi kwamba mngeng'oa macho yenu ili kunipa.

Je, kweli mnafikiri kwamba ghafla nimekuwa adui yenu, kwa sababu sasa nawakosoa na kuwaandikia kweli? Watu hawa wanaowahubiri tohara, ili mwe wana na binti wa Mungu, hawana nia njema. Wanataka mwategemee wao. Si Kristo. Mnapaswa kuwa kombe lao la ushindi. Mnapaswa kunihesabu mimi, Paulo, kuwa adui. Lakini kwa ajili yao mnapaswa kujitahidi kwa bidii. Naam, ni jambo la kuigwa kujitahidi kwa ajili ya mema. Bidii yenu inaonekana hata nisipokuwepo. Au je, wakati huo mnakimbilia upande mwingine? Ishini siku zote kama wana na binti wa Mungu waliokomaa, katika uhuru wa Injili! Hata mbele ya watu hawa!

Watoto wangu, ninahisi kana kwamba lazima niwazae mara ya pili kwa uchungu wa kuzaa. *Ili Kristo azaliwe ndani yenu.* Ndivyo ilivyokuwa pia nilipokuwa kwenu mara ya kwanza. Kristo peke yake – wala si tohara au sheria au maumbo ya kidini – anapaswa kuumbika moyoni na maishani mwenu. Kwa maana mlikuwa na mwanzo mzuri sana. Ningetoa nini ili niwe tena pamoja nanyi sasali! Na kuwavuta tena upya kwa Kristo na kwa uhuru wake, uso kwa uso, kwa maneno yanayofaa. Barua wakati mwingine inasikika kuwa kali na isiyo ya kibinafsi. Sijui la kufanya kuhusu kurudi kwenu nyuma katika utumwa wa udini.

Wanawake Wawili na Wana wa Ibrahimu; Maagano Mawili, Milima Miwili na Yerusalemu Mbili 4:21-31

Ninyi Wagalatia, mnaotaka kuishi chini ya sheria kama Wayahudi – ingawa ninyi si Wayahudi – je, hamuisikii sheria? Katika kitabu cha kwanza Musa anasimulia kuhusu Ibrahimu tukio linaloonyesha vizuri sana kile mlichojiingiza ndani yake. Ibrahimu alikuwa na wana wawili. Mmoja alimpata kwa mjakazi wake. Mwingine kwa mke wake, ambaye hakuwa mjakazi, bali mwanamke huru. Mwana wa mjakazi alizaliwa bila imani, kwa nguvu na juhudi za kibinadamu. Mwingine alizaliwa – kinyume cha kila matarajio au uwezekano wa kibinadamu – kwa ahadi ya Mungu na uhakikisho wake. Wanawake hawa wawili wana maana ya picha kwetu, maana ya kielelezo. Hebu walinganisheni. Kila mmoja wa wanawake hawa wawili anawakilisha agano lililofanywa rasmi. Moja linatoka *mlima Sinai*, ambapo mtu anazaliwa ndani ya utumwa wa sheria. Hilo linawakilishwa na mjakazi *Hajiri*. Yeye anawakilisha mlima wa kutolewa kwa sheria huko Arabuni. Hilo linalingana na *Yerusalemu* wa sasa na linawakilisha taifa la Israeli. Yerusalemu huu, ambapo Masihi alisulubiwa, uko katika utumwa wa sheria ya Musa pamoja na watoto wake.

Lakini kuna Yerusalemu mwingine – ule ulio juu, *Yerusalemu wa mbinguni*. Mji huu wa mbinguni ndio kiini cha kila kitu kinachotoka juu, yaani Kristo, Roho, ufalme wake, pamoja na uwepo wa Mungu unaoonekana katika Ulimwengu Mpya. Yerusalemu huu ni huru, kama mke wa Ibrahimu. Huyo ndiye mama yetu. Ndivyo nabii mkuu Isaya alivyokwisha kusema katika sura ya 54: “Furahi, wewe uliye tasa, ambaye hujawahi kuzaa mtoto; paza sauti kwa shangwe na kupiga kelele za furaha, wewe ambaye hujawahi kuwa mama! Kwa maana watoto wa mwanamke aliye peke yake watakuwa wengi kuliko watoto wa mwanamke aliye na mume.”

Ninyi Wakristo wa Galatia, nyote, kama Isaka, ni watoto wa ahadi! Mmezaliwa kwa ajili ya uhuru, ili mwe warithi.

Zamani yule aliyezaliwa kwa njia ya kawaida, Ishmaeli, alimtesa yule aliyezaliwa kwa Roho. Na ndivyo ninavyoonja daima. Ni Wayahudi wanaochochea mateso. Kwa sababu wanamkataa Masihi aliyesulubiwa, aliyekuja pia kwa ajili ya mataifa.

Lakini Maandiko yanasema nini kuhusu hali hii? Hapakuwa na mapatano. Na ndivyo inavyopaswa kuwa leo: Mfukuze mjakazi na mwanawe nje ya kambi! Waondoe. Kwa maana mwana wa mjakazi hatarithi pamoja na mwana wa mwanamke huru, Sara.

Ishmaeli anawakilisha uhusiano na Mungu unaojengwa juu ya kutiishwa na juhudi za mtu mwenyewe. Isaka anawakilisha uhusiano hai wa kuwa wana, kiini cha Injili, iliyotufanya kuwa wana na binti wa Baba mwenye upendo.

Nafupisha, ndugu zangu wapendwa, akina kaka na akina dada: Sisi si watoto wa mjakazi, bali watoto wa mwanamke huru. Tambueni wazi hili linamaanisha nini kwenu, na jinsi tofauti hii ilivyo ya maamuzi.

Ama Hiki – Ama Kile: Sheria Yote au Kristo, Neema na Uhuru 5:1-12

Kristo alikuja kwa ajili yetu. Alileta uhuru. Alikuwa kutuweka huru. Naye alifanya hivyo. Simameni katika *uhuru buu wa Kristo*. Msikubali kuvutwa tena katika utumwa. Jiteteeni na kusimama imara. Mimi, Paulo, nawaambia: Mkitahiriwa, Kristo hatawafaidia kitu. Kristo na ukombozi wake havihusiani kabisa na sheria mnayotaka kuitimiza. Haiwasaidii, naam, haiwezi kuwasaidia, mkitaka kuitenda sheria. Tena, mkitahiriwa ili mwe wana na warithi, basi lazima mshike sheria *yote*. Hapo tohara haitoshi hata kidogo. Pamoja na tohara huja maisha chini ya sheria yote. Msidanganyike. Hakuna ushika-sheria wa bei rahisi. Sheria inadai zaidi kuliko tohara!

Mnajua jambo hili linafika mbali kiasi gani? Muungano wenu na Kristo, Masihi, umekatwa na kutenganishwa, mkitaka kuhesabiwa haki kwa sheria. Hapo *mmeanguka kutoka katika neema ya Mungu*. Kama kutoka katika mashua ya kuokoa maisha. Neema iliyowaokoa na kuwahesabia haki, ambayo ndani yake tunaishi, hapo haiwahasu ninyi tena. Lakini kwa nini neema yake ya bure haiwatoshi? Kwa nini mnataka kujitegemea wenyewe?

Kwa maana tumempokea Roho wa Mungu anayeweka huru na kutia nuru! Kwa nguvu zake tunaamini. Kwa yeye tunalingojea tumaini la haki. Huo ndio ukamilifu wa wokovu. Tunaitazamia kwa furaha siku ambayo kila kitu kitawekwa wazi, na kuhesabiwa haki kwetu, wokovu wote ndani ya Yesu, kutaonekana. Kwa hiyo kila mtu anapaswa kutambua: Ndani ya Masihi haileti tofauti yoyote kama mtu ametahiriwa au la. Kwa wafuasi wa Kristo kutahiriwa wala kutotahiriwa hakuna maana yoyote. Hakuna chochote ndani yake kinachompendeza Mungu. Imani peke yake, uhusiano unaokoa na Yesu, ndiyo inayohesabika. Tumaini lisilo na masharti tu kwa yale ambayo Mungu alitenda ndani ya Kristo na anayoyatenda leo, ndilo linalotuweka katika uhusiano sahihi na Mungu. Na imani hii inaonekanaje? Kwa upendo hai na usio wa ubinafsi ninyi kwa ninyi. Kwa hilo mnaweza kuitambua imani inayowahesabia haki na kuwafanya wana wa Mungu.

Mlianza vizuri sana, na mlikuwa mkienda vizuri sana katika imani. Ni nani sasa aliyewazuia na kuwasimamisha msiendelee kuifuata kweli ya Injili?

Ushawishi huu hautoki kwake yeye anayewaita kwenye imani. Kuna mfano unaoonyesha wazi hali yenu, mnapowasiliza waalimu hawa wa sheria: Chachu kidogo hulichachua donge zima.

Nina uhakika kwenu katika Bwana Yesu Kristo kwamba mtaliona jambo hili vivyo hivyo. Wale wanaowachanganya na kuwasukuma katika ushika-sheria watalazimika kujibu kwa matendo yao katika hukumu ya Mungu. Na kupokea hukumu yao. Hawataepuka kana kwamba hakuna kilichotokea.

Ikiwa kweli mimi, kama inavyodaiwa nisipokuwepo, ninahubiri tohara, basi kwa nini bado ninateswa na Wayahudi? Fikirini kidogo! Hapo kikwazo na kashfa ya msalaba ninaouhubiri visingekuwa tena sababu ya kunitesa. Hapana, sihubiri tohara wala siidai. Hilo lisingeweza kamwe kuingia akilini mwangu.

Kwa upande wangu, wale wanaowasumbua wangeweza hata kujihasi kabisa. Hapo, kwa mujibu wa sheria (Kumbukumbu la Torati 23:1), wasingekuwa tena sehemu ya Israeli, yaani ya watu wa Mungu.

Ishini Katika Uhuru Usio wa Ubinafsi na Katika Tunda la Roho wa Mungu 5:13-24

Nasema tena: Ndugu zangu, akina kaka na akina dada, mmeitwa kwenye uhuru. Kutoka katika utumwa wa ubinafsi na wa ibada ya sanamu, na pia kutoka katika utumwa wa sheria ya Musa! *Uhuru wenu ni mapenzi ya Mungu.*

Lakini msielewe uhuru huu vibaya, kana kwamba sasa hatimaye mnaweza kujitimizia matakwa yenu kwa ubinafsi kwa hasara ya wengine. Au kulazimisha matakwa yenu bila kumjali jirani. Kwa maana uhuru ni huu: kwamba sasa mko huru kutumikiana ninyi kwa ninyi katika upendo. Hapo hata mnetimiza kiini na jambo muhimu kuliko yote la sheria ya Musa. *Kwa maana sheria hii imetimizwa katika neno moja: Mpende jirani yako kama nafsi yako.*

Ikiwa amri ya tohara ni muhimu kwenu kuliko yale ambayo sheria kwa kweli inayathamini, basi jihadharini msije mkararuana na kulana ninyi kwa ninyi. Katika magomvi yenu yote kati yenu, hata kati ya waliotahiriwa na wasiotahiriwa, hilo lingeweza kutokea.

Ishini katika uhuru na nguvu za Roho Mtakatifu. Kwa maana mmempokea kwa sababu ya imani yenu. Yeye anawasaidia katika jinsi mnavyohusiana ninyi kwa ninyi, msizifuate tamaa za maisha yenu ya zamani, mlipokuwa hamumjui Kristo. Roho wa Mungu, naam, uwepo wa Mungu binafsi, ameingia katika maisha yenu, na anashinda tabia ya zamani, ya mwili, ya asili na ya dhambi. Tohara haiwasaidii kuiacha tabia yenu isiyokombolewa. Ikiwa ni suala la tohara kabisa, basi ni *tohara ya moyo yenu*. Hiyo ni muhimu, na inatendeka kwa Roho wa Mungu.

Asili ya zamani, ya mwili na ya dhambi haitaki kumpa Roho wa Mungu nafasi ndani yenu. Inataka kujitimizia matakwa yake na kulazimisha mapenzi yake. Lakini Roho wa Mungu ndani yetu ameyakubali mapambano, na anataka kuzaa tabia ya Kristo ndani yetu. Kwa hiyo tambueni kwamba mgongano kati ya “*Roho na mwili*”, kati ya maisha ya zamani na mapya, ni sehemu ya maisha yenu. Hadi mwisho. Ndani yenu binafsi, lakini pia, na hasa, kati yenu. Kila upande unataka kuzuia msitende kama upande mwingine unavyotaka. Kwa hiyo msijiachilie, msifuate mielekeo yenu ya dhambi, bali sikilizeni kile ambacho Mungu anataka kutenda ndani yenu.

Mkisukumwa na kuvuviwa na Robo wa Mungu, akiwa yeye ndiye anayeongoza na kutawala maisha yenu, basi hamko chini ya sberia. Hapo mnaishi kama wana na binti wa Mungu walio huru, kwa imani – katika ushirika na ABA, Baba yenu.

Matendo ya Mwili

Ili mwelewe kweli ninachomaanisha kwa “mwili”, tamaa zake na mielekeo yake, sasa nataja baadhi ya matendo ya mwili. Si yote, hata kidogo. Yanawaharibu na kuwaangamiza ninyi, makanisa yenu na mahusiano yenu na watu wote. Pimeni maisha yenu wenyewe, kama matendo ya ubinafsi yamekuwa mazoea huko. Na kama mnayavumilia na kujisamehe wenyewe kwa urahisi. Bali yafukuzeni katika maisha yenu, yakomesheni, yakaneni na kuyaleta msalabani pa Bwana wetu Yesu Kristo.

Kwanza ninataja dhambi za ngono. Zimeenea sana. Zinapotendwa bila kizuizi na bila kipimo, matokeo yake ya uharibifu yanawashambulia watu wote, wanaume kwa wanawake, vijana kwa wazee, wanaojitoa kwa ngono isiyo na hatamu. Iwe katika mawazo, katika mitazamo au katika matendo. Sasa moja moja:

Uasherati: (kwa Kigiriki *porneia*) – zinaa, *kila* shughuli ya ngono nje ya ndoa, kutokuwa mwaminifu kwa mwenzi wa ndoa.

Uchafu: Mambo potovu na machafu; desturi zisizo na aibu katika mambo ya ngono, ndani au nje ya ndoa; kwa mfano kumdhaliisha mwanamke kuwa kitu cha kujiridhisha tu.

Ufisadi: Kukosa kiasi, kukosa hatamu na unyanyasaji wa kingono.

Ibada ya sanamu: Kuabudu kilichoumbwa badala ya Muumba. Kila kitu kinachomsukuma Mungu na mapenzi yake kutoka nafasi ya kwanza ya maisha. Dhidi ya hilo inaonya amri ya kwanza ya zile Amri Kumi. Ibada ya sanamu, ambayo Wagalatia walikuwa wamewekwa huru kutoka kwayo.

Miishamba ya uchawi: (kwa Kigiriki *pharmakeia*) Kutumia dawa za kulevya zinazobadilisha fahamu katika uchawi, ulozi, mambo ya siri za giza na kuwasiliana na mizimu. Kutumia dawa za kulevya ili kukabiliana na maisha, kama njia ya kukimbia hali halisi, pamoja na matokeo yake yote yanayodhuru afya na kuharibu maisha.

Uadui: Kujitenga na chuki dhidi ya watu na makabila.

Ugomvi: Mafarakano, mabishano, roho ya ugomvi.

Wivu: Aina ya husuda, tabia za ubinafsi zinazotafuta faida ya mtu mwenyewe, kushuku na hofu kubwa ya kupoteza.

Hasira: Milipuko ya ghadhabu yenye vurugu, mashambulizi yasiyo na hatamu dhidi ya watu na vitu, mara nyingi kwa sababu ya mambo madogo.

Fitina: Mwelekeo mbaya wa kugombana na kufanya hila.

Faraka: Kupoteza umoja. Matokeo yake: kutawanyika, kutengana, kutoelewana.

Uzushi na makundi ya kujitenga: Kufikiri kwa namna ya dhehebu linalojitenga, kushikilia na kusisitiza kupita kiasi mafundisho ya pekee au madai ya kishikasheria, kuunda vikundi vinavyowatenga wengine, vinavyobana na kujifungia.

Husuda: Mazoea ya kutomtakia mwingine jema, na kutaka kulimiliki mwenyewe badala yake.

Unaji: Shambulio baya kuliko yote dhidi ya eneo la mamlaka ya Mungu, aliyemuumba mwanadamu.

Ulevi: Kunywa pombe kupita kiasi, kulewa.

Ulafi: Mtindo wa maisha wa dhambi wenye karamu za kunywa na kula kupita kiasi, ulafi, anasa.

N.k.

Ninyi Wagalatia wapendwa, nimekwisha kusema, na ninarudia onyo langu: Wale walio katika makanisa, hata kati yenu, wanaotenda mambo kama hayo kwa mazoea na hawataki kukubali kwamba ni dhambi, *hawatakuwa na urithi katika Ufalme wa milele wa Mungu*. Hapo pia haina maana kabisa kudhani kwamba kutahiriwa kutanihakikishia urithi wa milele. Njia ya “mwili” haiishii kamwe katika Ufalme wa Mungu!

Tunda la Roho

Tofauti kabisa ni kile ambacho Mungu, Roho Mtakatifu, anataka kuzaa kwenu. Tabia yake mwenyewe inapaswa kuonekana kwenu. Kwa hiyo chagueni maisha yanayozaa tunda jema, linalokua kwa Roho tu katika imani:

1. Upendo: Upendo wa Mungu ulio tayari kujitoa dhabihu, ambao si hisia, bali ni uamuzi wa mapenzi. Bila upendo kwa Mungu na kwa wanadamu, hata katika maisha ya Kikristo kila kitu hakina thamani (1 Wakorintho 13). Tunapenda kwa sababu yeye alitupenda kwanza. Na kwa njia hiyo tunaitimiza pia sheria ya Musa. Upendo mtakatifu wa Mungu ndio mkubwa na muhimu kuliko vyote, na kwa hiyo ninautaja kwanza.

2. Furaha: Furaha halisi, ya kina, imara, kwa ajili ya kile ambacho Mungu ni kwetu, na alichotenda kwetu na kwa wengine, anachotenda sasa na atakachotenda kufuatana na ahadi yake; furaha inayoonjwa pia pamoja, na isiyotegemea hali za nje (umaskini, mateso, ugonjwa, taabu).

3. Amani: (kwa Kiebrania Shalom) Si kukosekana kwa ugomvi tu, bali kupatana, kuishi pamoja kwa moyo mkunjufu, kushikamana, ukamilifu, kukaribiana.

4. Uvumilivu: Subira na ukarimu wa moyo katika kuhusiana na wengine; utayari wa kudumu wa kuwavumilia watu na hali; upendo katika upande wake wa kupokea, lakini wa kudumu. Si lazima kuvuta majani ili yakue.

5. Utu wema: Mtazamo wa nia njema, wa kusaidia daima na wa kuelewa, tabia ya upole, ukarimu; upande wa kutenda wa upendo.

6. Fadhili: Wema wa moyoni, unaofanana na utu wema; kumpa mwingine kilicho haki na chema; kutenda mema.

7. Uaminifu: (imani) – Kushikamana kwa dhiti; fadhila ya kuaminika, unyoofu, kumwiga Mungu, anayesimama daima na neno lake na kuzishika ahadi zake kwa uaminifu.

8. Upole: Utulivu wa moyo, kinyume cha ubinafsi, kudai kupita kiasi na kujiona zaidi ya ulivyo; moyo wa unyenyekevu kuhusu nafsi yake mwenyewe, akitambua udhaifu na dhambi zake, kuwahurumia wengine katika matatizo na udhaifu wao.

9. Kiasi: Kujitawala, nidhamu ya nafsi na kujidhibiti, utulivu wa moyo, kuishi kwa kipimo na kwa usawaziko.

Mambo haya yakionekana kwenu, basi mnaweza kuwa na uhakika kwamba hamvunji sheria yoyote. Hakuna chochote katika tunda hili kilichokatazwa. Kinyume chake: Sheria haidai tabia hizi, wala haizizai. *Matunda haya yote, tunda lile moja, yamefupishwa katika neno moja: Yesu Kristo.* Yeye anaishi ndani yenu kwa Roho wake. Kwa hiyo mwachieni yeye peke yake maisha yenu.

Wale walio wa Yesu Kristo, wanaomtumaini, walifanya jambo la maamuzi walipofikia imani: Walileta maisha yao ya zamani, mwili pamoja na shauku zake za dhambi na tamaa zake za uharibifu, *msalabani pa Yesu Kristo.* Waliyaacha kwa makusudi maisha yao ya zamani ya dhambi, wakageukia msalaba, wakamgeukia Yesu Kristo. Maisha haya ya zamani yalistahili msalaba tu. Katika kifo cha Yesu mahali petu yamehukumiwa, na hivyo yamekomesha. Yamekufa katika kifo cha Yesu. Mmeikubali hukumu hii ya kifo ya msalaba kwa ajili yenu. Kuishi kutoka katika asili ya zamani na kwa ajili ya asili ya zamani (mwili) ni jambo lililopita kwenu.

Kupanda kwa Roho: Kuwa kwa Ajili ya Wengine, Kuishi Upendo, Kuwa Wakarimu, Kutojiona Bora 5:25-6:10

Roho wa Mungu ametupa uzima mpya. Ametufanya kuwa uumbaji mpya. Utu wetu ni mpya. Uko mkononi mwa Mungu. Kwa hiyo sasa ishini pia ipasavyo. Mfuatani Roho! Fuatani nyayo zake! Pamoja, katika umoja kati yenu. *Ishini tayari sasa maisha ya wakati ujao, bapa na sasa.*

Na tuache kutafuta sifa tupu na heshima kutoka kwa wenzetu na mbele ya wenzetu. Hatimaye na tuache kuchokozana na kushindana! Na tuache kuoneana wivu! Mambo hayo yote yalifikia mwisho msalabani!

Ndugu zangu wapendwa, akina kaka na akina dada, kila mtu anaweza *kukosea hatua* na kujikwaa. Kila mtu anaweza kushtukizwa na dhambi au kosa. Kila mtu anaweza wakati fulani kufuata mtazamo usio sahihi kuhusu kile kinachopaswa kuwa utauwa au kumcha Mungu. Lakini ninyi mlio wa kiroho, mnaoishi maisha ya Roho, mkiwaona jirani zenu wakijikwaa, wasaidieni kusimama tena. Kwa kuwarejesha na kuwasahihisha. Waonyesheni hatua yao isiyo sahihi. Hasa pale ambapo wao wenyewe hawajaitambua. Wasaidieni kurudi katika nyayo za Roho. Lakini kwa upole, kwa uangalifu, si kama wakosoaji wanaodharau au wenye kiburi. Kwa maana jambo hilo hilo linaweza kumpata kila mmoja wenu. Kuweni macho! Mnakabiliwa na majaribu yaleyale, na mko pia katika hatari ya kuanguka na kujikwaa. Katika hilo jipimeni wenyewe kwa kujikosoa, mkiziangalia dhambi na makosa yenu wenyewe. Pengine hakuna mtu ambaye jambo kama hilo halijawahi kumpata. *Hasa wakati huo tunabitajiana!*

Na tuchukuliane mizigo, kama Kristo alivyobeba msalaba na dhambi zetu kwa hiari. Mizigo wa udhaifu wetu na wa kuwa kwetu wepesi wa kujaribiwa daima. Kanisa pia ni mkusanyiko wa watu ambao bado wanatenda dhambi. Na ambao daima wanatishiwa na dhambi. Kuna pia mizigo ambamo mnapaswa kusaidiana na kubeba pamoja: ugonjwa, matatizo ya kifedha, mateso, upweke, hofu, kukata tamaa, kulemewa na kazi na mengi zaidi.

Kwa njia hii mnaitimiza sheria. *Sheria ya Kristo!* Kukaa bila kufanya kitu, kutojali jirani na uvivu havitoki kwa Roho wa Mungu. Kusema “sina muda”, “sina hamu”, au “haina maana”, au “hili halina tumaini” n.k., si chaguo katika mpangilio wa safari ya Roho. Licha ya makosa na dhambi tutaendelea

kupendana! Kwa maana imani yetu inafanya kazi na kujithibitisha hasa katika upendo unaotenda.

Mtu akidhani kwamba yeye ni kitu cha pekee, au hana kosa, au ni mtu asiyemhitaji mwingine, anajidanganya mwenyewe. Kwa hiyo kila mmoja ajipime mwenyewe na kuona anachokitimiza. *Tena mbele za Mungu.* Si kwa kujilinganisha na wengine. Mungu ndiye kipimo pekee, anayejua mioyo yetu. Hiyo ndiyo kinga bora dhidi ya kujidanganya au kujiinua. Hapo mtu anaweza kujivunia matendo yake, kama bado atataka hivyo. Kila mmoja atawajibika kwa ajili yake mwenyewe siku ile tutakaposimama mbele za Mungu.

Kila mmoja ana kazi yake na wajibu wake kanisani, ambao hawezi kuusukumia mwingine tu. *Maisha katika Robo daima ni maisha katika ushirika!*

Kupanda na Kuvuna

Wasaidieni wale wanaowapa mafundisho mazuri na maelekezo. Si kwa maneno tu, bali kwa vitendo na kwa fedha. Msishangae kwamba hakuwezi kuwa na mafundisho ya kina na mazuri katika Injili, ikiwa ninyi mnaopokea mambo ya kiroho hamko tayari pia kurudisha mambo ya kimwili. *Wasaidieni waalimu wenu, viongozi wenu na wachungaji wenu!*

Msidhani kabisa kwamba haijalishi jinsi mnavyoenenda ninyi kwa ninyi. Msidanganyike, Mungu hamwezi kumdanganya. Kwa wote inatumika *kanuni ya asili ya kupanda na kuvuna. Chochote apandacho mtu, ndicho atakachovuna siku moja*. Matendo yetu, mawazo yetu na mwenendo wetu daima vina matokeo. Siku moja tutakutana nayo. Kwa uhakika kama vile kitu kinavyoota na kutokea kutoka katika mbegu iliyo ardhini. Anayepanda katika shamba la maisha yake yale ya zamani, yasiyokombolewa, atavuna *ubaribifu*. Nimewaandikia sasa hivi ni matendo gani ya mwili yanayomaanishwa, ambayo mtu hawezi kuyatenda bila matokeo. Anayewekeza maisha yake na mali zake, muda wa maisha yake, nguvu zake na fedha zake kwa ajili yake mwenyewe katika anasa na vivutio visivyohesabika vya maisha, siku moja atahitimisha kwamba yote hayo yanapotea.

Lakini anayepanda Roho katika shamba la maisha yake, atavuna *uxima wa milele* kutoka kwa Mungu na kwa Roho wake. Hivi karibuni katika uumbaji mpya wa Mungu, ufalme wake wa milele. Kwa hiyo na tutende mema – si bure. Tusichoke, kwa maana wakati wa mavuno utakuja. Sikukuu kubwa ya mavuno inatungoza. Sikukuu isiyokwisha kamwe. Lakini hatupaswi kuacha kutenda mema. Hata pale inapoonekana kuwa bure na hakuna mwitikio wa shukrani mara moja. Kwa hiyo, muda tungali na wakati na nafasi, na tuwatendee *watu wote* mema. Tuwaendee wote wenye kuhitaji msaada kwa moyo wa Mungu na mikono iliyo wazi, na kuwabariki. Anzeni katika kanisa la waaminio, ambamo mmeunganishwa na ndugu zenu, akina kaka na akina dada, ndani ya Kristo. Huko mnaweza kupanda kwa Roho kila siku.

Kuingilia Kati kwa Mungu: Msalaba wa Golgotha Unaleta Tofauti na ni Mwisho na Mwanzo kwa Wakati Mmoja 6:11-18

Ninawaandikia kwa mkono wangu mwenyewe mwishoni mwa barua yangu, ambayo hadi hapa nimemwandikisha ndugu mpendwa anayeandika vizuri. Mnatambua hilo kwa herufi kubwa zaidi. Ninafupisha kwa maneno machache na kufikia kiini cha yale niliyowaeleza kwa urefu.

Wale wanaowashinikiza mtahiriwe bila maana yoyote, wanataka tu kuonekana vizuri na kufanikiwa katika utume wao wa ukaidi. Wakifanikiwa, basi hawana haja ya kuogopa mateso kutoka kwa Wayahudi wenzao kwa sababu ya msalaba wa Kristo. *Kwao tobara ni mubimu kuliko msalaba wa Kristo. Lengo lao ni kwamba ninyi mwe Wayabudi.*

Lakini wamisionari hawa wa uongo, waliotahiriwa, wao wenyewe hawaishiki sheria. Wanatafuta sifa ya kuweza kujivunia kutahiriwa kweni. Kana kwamba wanataka kuinua juu ngozi ya kichwa cha adui na kusherehekea ushindi wao.

Lakini kwangu mimi, Paulo, ni *fabari ya msalaba* peke yake inayostahili kutafutwa. Msalaba unafuta kabisa kila tamaa ya kibinadamu ya kutaka kuonekana. Sifa na heshima mbele ya wanadamu na kutoka kwa wanadamu havinivutii. Msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo ndio tumaini letu pekee – naam, kitovu, mwamba tunaosimama juu yake. Kwangu hilo linamaanisha: Basi na ulimwengu! Basi na kanuni zake za kidini na za kishika-sheria, na njia zake za maisha za kuabudu sanamu. Pia njia yangu mwenyewe, niliyokuwa nayo zamani katika dini ya Kiyahudi. Ulimwengu mpya ulizaliwa pale. Uzima, si mauti, ndio lengo na tumaini la msalaba! Mti wa laana unakuwa kwetu mti wa uzima.

Na mimi mwenyewe nimeufia ulimwengu huu wa zamani unaopotea, kwenye msalaba huu. Mimi si wake tena. Hauwezi kunipa kitu tena. Hauwezi kudai kitu tena. *Pamoja na msalaba hakuna kurudi nyuma!*

Kutahiriwa au kutotahiriwa, kwa sababu ya msalaba, ni mambo ya zamani. Msalaba ndio mwanzo wa uumbaji mpya. Si yale ambayo wanadamu wanapaswa kufanya, bali yale ambayo Mungu alitenda na kuumba. Utu mpya na pumziko ndani ya Kristo. Kipindi kipya kimeanza. Sasa kinachohesabika ni *imani, neema na sheria ya Kristo inayoweke huru* tu.

Wote wanaoishi kwa kipimo hiki cha *uumbaji mpya* wako chini ya baraka ya Mungu, chini ya amani yake na rehema yake. Wao ndio Israeli wa kweli wa Mungu. Naam, Israeli mpya wa Mungu, watoto wa Ibrahimu kwa imani. Tohara inawaunganisha na Yerusalemu wa zamani, ulio katika utumwa, na Israeli chini ya sheria.

Tafadhali msiendelee kunitaabisha kwa mikengeuko yenu ya kurudi katika dini ya Kiyahudi! Ninabeba alama za mateso mwilini mwangu. Kama Yesu alivyobeba alama za msalaba wake. Makovu yangu yanasema lugha iliyo wazi. Lugha ya msalaba ninaouhubiri.

Neema ya Bwana wetu na Mwokozi Yesu Kristo iwe katika mawazo yenu kila siku.
Jengeni juu yake, itumainini, ishini kutokana nayo.

Amina.

Neno la Mwisho

Natumaini sana kwamba mlipokuwa mkisoma, mlihisi jinsi Mungu anavyozungumza nanyi. Jinsi anavyotia moyo, anavyofundisha, lakini pia anavyoonya dhidi ya kila kitu kisichotoka kwake, na kwa hiyo kinachotudhuru.

Mshukuruni kwa kila jema alilosema kuhusu ninyi, na pia moja kwa moja kwenu.

Mkiwa na maswali, tuandikieni: hj-ronsdorf@t-online.de

Maandiko mengine ya Agano Jipya mtayapata kwenye www.hans-joerg-ronsdorf.de.

Hapa Kuna Vidokezo Vichache Muhimu:

Someni Biblia. Ikiwezekana mara kwa mara.

Someni Biblia pamoja na watu wengine – na mbadilishane mawazo kuhusu mliyosoma.

Ombeni kwamba Mungu alifanye neno lake kuwa hai kwenu – kana kwamba anazungumza nanyi moja kwa moja.

Someni kifungu kwa sauti mara mbili mfululizo.

Liulizeni Kifungu Maswali Yafuatayo:

Mngekipa kifungu hiki kichwa gani?

Kifungu kinasema nini kuhusu Mungu na Yesu?

Kifungu kinasema nini kuhusu wanadamu?

Tunajifunza nini kutoka katika kifungu?

Tunapaswa kufanya nini?

Neno linatutia moyo jinsi gani?

Mnapokutana tena, zungumzeni kuhusu mambo mliyoyaonja na kuyapitia.

Tafuteni kuwasiliana na kuwa na ushirika na Wakristo wanaompenda na kumheshimu Yesu Kristo, na wanaoithamini Biblia, kuisoma na kuichukua kwa uzito.